

บทที่ 6

การบริหารจัดการ

ในการศึกษาการบริการจัดการกลุ่มอาชีพทอผ้าไหม กรณีศึกษา กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสวนนอก ตำบลสวน อำเภอยะราช จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษากระบวนการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ของกลุ่มทอผ้าไหม และเพื่อศึกษาถึงปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหม บ้านสวนนอก ตำบลสวน อำเภอยะราช จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีการนำเสนอข้อมูลดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 กระบวนการบริการจัดการและกระบวนการทอผ้าไหม
- ตอนที่ 2 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าไหม
- ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของกลุ่มทอผ้าไหม
- ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหม

ตอนที่ 1 กระบวนการบริการจัดการของกลุ่มทอผ้าไหม

กระบวนการทอผ้าไหมของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก เป็นกระบวนการผลิตผ้าไหมที่มีความซับซ้อนและใช้เวลาในการทอ โดยในอดีตเป็นการทอเพื่อใช้ในครัวเรือน โดยกระบวนการทอผ้าไหมจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ระยะเวลาในแต่ละขั้นตอน กล่าวได้ว่า การทอผ้าไหมมีความละเอียดและต้องใช้ความชำนาญในการผลิตโดยขั้นตอนในการทอผ้าไหม มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนการทอผ้าไหม

1. การเตรียมวัตถุดิบและอุปกรณ์

วัตถุดิบเป็นสิ่งจำเป็นมากในการทอผ้าไหม เพราะวัตถุดิบเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นกระบวนการแรกที่จะนำเข้าสู่กระบวนการผลิต การเตรียมวัตถุดิบของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก ในขั้นตอนการเตรียมวัตถุดิบ มีดังนี้

1.1 การเลี้ยงไหม การเลี้ยงไหมเป็นขั้นตอนแรกในการเตรียมวัตถุดิบเพื่อที่จะให้ได้เส้นไหมไปใช้ในการทอผ้า ในการเลี้ยงไหมมีขั้นตอน คือ

1.1.1 การปลูกหม่อน เป็นกระบวนการเตรียมวัตถุดิบแรกเริ่มของกลุ่มทอผ้าไหม โดยกลุ่มทอผ้าไหม ดำเนินการปลูกหม่อนในพื้นที่ 7 ไร่ เป็นแปลงหม่อนรวมสำหรับกลุ่ม พันธุ์หม่อนที่นิยมปลูก คือ นครราชสีมา 60 (นม.60) ซึ่งให้ผลผลิตต่อไร่ในปริมาณมากทำให้เพียงพอต่อการเลี้ยงไหมของกลุ่ม

1.1.2 การเลี้ยงไหม กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก จะมีการเลี้ยงไหมเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการทอผ้าไหม คือ การเลี้ยงไหมของกลุ่ม โดยจะมีคณะกรรมการรับผิดชอบและให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการเลี้ยง ผลผลิตที่ได้จากการเลี้ยงไหมของกลุ่มจะเป็นวัตถุดิบส่วนกลางที่จะนำไปใช้ในการทอผ้าไหม ในส่วนของสมาชิกที่เลี้ยงที่บ้านของตนเองทางกลุ่มจะรับซื้อเส้นไหมจากสมาชิกเพื่อรวบรวมใช้ทอผ้าไหม ในส่วนพันธุ์ไหมที่นิยมเลี้ยงได้แก่ พันธุ์ดอกคูณ ซึ่งให้ปริมาณเส้นไหมในอัตราเฉลี่ย 16-18 กิโลกรัมต่อกลอง (1 กลอง มีหนอนไหมประมาณ 5,000-6,000 ตัว)

1.1.3 การสาวเส้นไหม การสาวไหมเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพราะผ้าไหมที่ทอจะมีคุณภาพที่ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับเส้นไหมจากการสาว ซึ่งการสาวไหมของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก เป็นการสาวด้วยมือ โดยการนำรังไหมไปใส่ในหม้อต้มรังไหมแล้วดึงผ่านแกนหมุนทำให้ใยไหมที่เปื่อยออกจากรังไหมรวมกันเป็นเส้น ทำให้ได้เส้นไหมที่มีความละเอียด

1.2 วัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงไหม

วัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงไหมในแต่ละขั้นตอนที่แตกต่างกันไป ตั้งแต่ขั้นตอนการเลี้ยงจนกระทั่งการสาวเส้นไหมเพื่อจะนำไปทอเป็นผ้าไหม โดยวัสดุอุปกรณ์มีดังต่อไปนี้

1.2.1 กระจัง เป็นอุปกรณ์ที่สานด้วยไม้ไผ่ มีขอบสูงประมาณ 5 เซนติเมตร เป็นอุปกรณ์มีไว้สำหรับใส่ตัวไหมเพื่อให้อาหาร

1.2.2 ชั้นวางกระจัง จะทำด้วยไม้ที่ประกอบขึ้นเป็นชั้นมีช่องว่างสำหรับสอดกระจังซึ่งอาจทำเป็น 5-6 ชั้น มีความยาวประมาณ 10 เมตร สามารถวางกระจังได้ 2 กระจังต่อชั้น เสาชั้นวางกระจังทั้ง 4 ข้างจะรองด้วยภาชนะที่สามารถใส่น้ำได้ เพื่อป้องกันมดและแมลงที่จะมารบกวนหรือกัดตัวไหม

1.2.3 จ่อ ภาษาพื้นบ้านเรียกว่า จอ เป็นอุปกรณ์สำหรับใส่ตัวไหมเมื่อแก่เต็มที่หรือตัวไหมสุก เป็นวงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2.40 เมตร มีขอบสูงประมาณ 5 เซนติเมตร ภายในจะตอกไม้ไผ่สานต่อกันให้ยาวแล้วนำมาวางวนไปเป็นวงกลม โดยให้มีช่องว่างระหว่างแถวประมาณ 3 เซนติเมตร ช่องว่างระหว่างแถวจะใช้สำหรับใส่ตัวไหมที่แก่เต็มที่หรือตัวไหมสุกทำรังเป็นฝักไหม

1.3 อุปกรณ์ในการทอผ้าไหม

การทอผ้าไหมของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก มีอุปกรณ์ที่เหมือนกับอุปกรณ์ในการทอผ้าไหมในที่อื่น ๆ ที่เป็นการทอโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลัก อุปกรณ์ในการทอผ้าไหมมีดังนี้

1.3.1 หม้อต้มรังไหมและรอกสำหรับสาวไหมส่วนใหญ่ในการสาวไหมจะใช้หม้อหนึ่งในการสาวเพราะจะใส่น้ำได้ในปริมาณมากหรืออาจใช้ภาชนะอื่นที่มีความพอดีกับขาตั้งรอก ที่มีลักษณะเป็น 2 ขาและมีแกนรอกที่หมุนได้อยู่ตรงกลางสำหรับการปั่นไหมให้เป็นเส้น

1.3.2 ไม้สับหลอด ภาษาพื้นบ้านเรียก เวกชราว เป็นไม้ง่ามมีด้ามยาว ผ่าครึ่งในส่วนปลายเพื่อให้เส้นไหมลอดผ่าน ไม้จีนจะใช้เพื่อเกลี่ยรังไหมให้กระจายแล้วลอดผ่านรูของไม้ผ่านมายังรอกที่จะทำหน้าที่ปั่นให้ใยไหมรวมกันเป็นเส้นไหม

1.3.3 อัก มีลักษณะมีไม้ยืนจำนวน 6 อัน ตีประกบข้างกบแผ่น ไม้วงกลมที่มีรูเจาะอยู่ตรงกลางสำหรับสอดกระดออีกสำหรับพันจัดระเบียบเส้นไหม

1.3.4 ฐานอัก เป็นอุปกรณ์ที่จะใช้ร่วมกับอักเพื่อถักเส้นไหมเข้าอัก มีลักษณะทำด้วยไม้วางที่วางราบกับพื้นมีขนาดหนาแล้วตั้งไม้หลักขึ้น 1 หลัก เพื่อใส่เหล็กหรือไม้สำหรับสอดเข้ารูของอักที่เจาะไว้ ไม้ที่วางราบกับพื้นจะมีน้ำหนักถ่วงไม่ให้เสาของฐานอักโยก

1.3.5 ระวัง ภาษาพื้นบ้านเรียก ระวัง เป็นอุปกรณ์สำหรับถักเส้นไหมและจัดระเบียบเส้นไหมเพื่อเข้าอักหรือใช้สำหรับปั่นเส้นไหมเข้าหลอดด้ายใช้คู่กับใน

1.3.6 ใน ภาษาพื้นบ้านเรียก ระหัด ใช้สำหรับกรอเส้นไหมเข้าหลอดแนวนำไปใส่กระสวย ต้องนำไปใช้กับระวัง มีลักษณะด้านหนึ่งเป็นกกล้อขนาดใหญ่เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 60 เซนติเมตร มีเพลahmenและที่จับหมุน มีสายพานหรือใช้ด้ายในล่อนขนาดใหญ่โยงไปที่แกนเหล็กเล็ก ๆ สำหรับเสียบหลอดอีกด้านหนึ่ง

1.3.7 กระสวย ภาษาพื้นบ้านเรียกกระชุย ใช้สำหรับใส่หลอดด้ายเส้นพุ่งในการทอผ้าไหม มีลักษณะเป็นไม้ยาวประมาณ 30 เซนติเมตร ปลายทั้งสองข้างเรียวยาวเล็ก ตรงกลางจะมีขนาดความกว้าง 2.5 – 3.0 เซนติเมตร ตรงกลางมีร่องสำหรับใส่หลอดด้ายเส้นพุ่ง มีรูสำหรับสอดเส้นไหมตรงข้างระหว่างกลางของร่องที่ใส่หลอด กระสวยส่วนใหญ่ทำจากไม้เนื้อแข็งและมีผิวเรียบเพื่อป้องกันการติดของเส้นไหม

1.3.8 หลักเปีย เป็นโครงไม้สำหรับเตรียมไหมเส้นยืน มีลักษณะเป็นโครงไม้สี่เหลี่ยมผืนผ้า เสาทั้งทางด้านซ้ายและขวาจะมีเสาเล็ก ๆ สูงประมาณ 10 เซนติเมตร สำหรับเกี่ยวเส้นไหมข้างละ 8-10 เสา หลักเปียสามารถทำไหมเส้นยืนได้ประมาณ 20-30 เมตร ในปัจจุบันมีขนาดใหญ่ขึ้นสามารถทำได้ถึง 100 เมตร

1.3.9 โสงคันทมี ใช้สำหรับการทำไหมเส้นพุ่ง โดยการนำเส้นไหมมาปั่นเรียงกันให้มีขนาดที่ต้องการเพื่อจะนำไปมัดหมีลายต่าง ๆ มีลักษณะเป็นโครงไม้สี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้างตั้งแต่ 1.02 เมตร ขึ้นไป โสงไม้จะมีแกนสำหรับวางที่ขาตั้งทั้งสองข้าง ที่ทำจากไม้หรือเหล็ก

และจะมีไม้ขนาดกว้าง 5 เซนติเมตร มีร่องบากไว้สำหรับนับเส้นไหม จำนวน 60 ร่อง โดยแต่ละร่องจะห่างกัน 1 เซนติเมตร

1.3.10 โสงมัดหมี่ ใช้สำหรับจิ้งเส้นไหมที่ได้จากการคันหมี่มาขึ้นเพื่อมัดด้วยเชือกฟางให้เป็นลายหมี่ตามที่ต้องการ มีขนาดกว้าง 30 เซนติเมตร ยาว 1 เมตรขึ้นไป มีขา 4 ขา สูง 25 เซนติเมตร ในปัจจุบัน โสงมัดหมี่จะทำด้วยเหล็ก ทำให้มีความทนทาน

1.3.11 ฟืม ภาษาพื้นบ้านเรียก ทมินเซอ มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวประมาณ 1.20 เมตร กว้าง 25 เซนติเมตร จะมีฟืมเป็นซี่เล็ก ๆ เรียงกันในแนวตั้งอยู่ภายใน มีความถี่ให้เป็นช่องที่สอดเส้นไหมย่นได้ช่องละ 1 เส้น ใช้สำหรับกระทบเส้นไหมให้แน่นเป็นผืนผ้า ฟืมจะมีตะกอบประกอบสำหรับดึงไหมเส้นย่นให้เปิดช่องสำหรับการสอดกระสวยไหมพุ่ง โดยฟืมจะมีตั้งแต่ 4 ตะกอบขึ้นไป

1.3.12 กี่ เป็นอุปกรณ์ขนาดใหญ่ประกอบด้วยเสา 4 เสา มีคานบน 4 คาน คานล่าง 4 คาน และคานกลางสำหรับพาดไหมเส้นย่น 1 คน มีไม้แกนม้วนเส้นไหมย่นที่ปลายคานด้านซ้ายขวาจะมีเสาเพื่อวางแกนม้วนผ้าที่ทอแล้วข้างละ 1 เสา คานด้านบนสำหรับแขวนฟืม โดยการนำไม้สอดเข้ากับเชือกที่ร้อยแขวนฟืมอยู่แล้วสอดเข้ากับเชือกที่อยู่คานทั้งสองข้าง ช่องว่างระหว่างเสาด้านหลังกับเสาวางแกนม้วนผ้าที่ทอแล้วจะมีไม้พาดสำหรับนั่งทอ

การเตรียมอุปกรณ์และวัตถุดิบในการทอผ้าไหมเป็นขั้นตอนที่สำคัญและจำเป็นในกระบวนการทอผ้าไหม เนื่องจากอุปกรณ์ในการทอผ้าไหมจะมีมากและในแต่ละขั้นตอนจะมีอุปกรณ์ที่แตกต่างกันไปตามขั้นตอนการทำ กล่าวได้ว่า อุปกรณ์สำหรับทอผ้าไหมมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในแต่ละขั้นตอนและจะมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันไป

2. การทอผ้าไหม

ในขั้นตอนการทอผ้าไหม เป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ความชำนาญในการทอ โดยกระบวนการในการทอผ้าไหม มีดังนี้

2.1 การฟอกไหม เป็นการเตรียมวัตถุดิบในการทอผ้าไหม โดยการนำเส้นไหมไปฟอกให้ขาวโดยใช้ด่างที่เป็นสารฟอกขาว ต้มในน้ำที่เดือดแล้วนำไหมลงแช่ในน้ำที่เดือดประมาณ 1 ชั่วโมงจะทำให้สีเหลืองที่ติดอยู่กับเส้นไหมออก เส้นไหมจะเปลี่ยนเป็นสีขาว เพื่อที่จะนำไปย้อมเป็นสีอื่น ๆ ได้

2.2 การคันไหมเส้นย่น การคันเส้นไหมย่นเป็นการกำหนดความยาวและความกว้างในการทอผ้าไหม โดยนำเส้นไหมมาเกี่ยวกับโสมโดยการนับรอบและเส้นไหมที่ใช้จะดึงจากอักษ จำนวน 4 อัน นับเป็นรอบ ซึ่งการคันไหมย่นเป็นขั้นตอนก่อนการนำไปย้อมเส้นไหมย่นตามสีที่ต้องการ

2.3 การค้นไหมเส้นพุ่ง เป็นการเตรียมการเพื่อนำไปมัดหมี่ให้ได้ลายที่ต้องการ ในการค้นจะมีการนับเส้นไหมตามร่องที่อยู่กับ โสงเพื่อให้ได้จำนวนเส้นและขนาดความกว้างที่แน่นอน

2.4 การมัดหมี่ เป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ความรู้ความชำนาญในการทำ เนื่องจากเป็นขั้นตอนการทำที่ละเอียดและเข้าใจถึงลายต่าง ๆ ของผ้าไหม ซึ่งต้องดูจากต้นแบบที่ทอเสร็จแล้ว การมัดหมี่จะนำหมี่ที่ค้นได้แล้วไปจึงกับ โสงมัดหมี่เพื่อให้ตั้งและทำให้มีการมัดตลอดลายได้สะดวกขึ้น สิ่งที่ใช้ในการมัดหมี่ได้แก่เชือกฟาง เพราะมีลักษณะที่เป็นแผ่นใหญ่สามารถดึงให้แน่นและตัดเชือกออกได้ง่าย

2.5 การข้อมหมี่ การข้อมหมี่เป็นการข้อมเพื่อให้เกิดลวดลายตามที่มีการมัดไว้ โดยใช้สิ่เคมี ตรงที่มัดหมี่จะไม่ถูกสีข้อม สีข้อมจะถูกเฉพาะตรงที่ไม่มีเชือกมัด แล้วนำไหมเส้นอื่นไปล้างสีโดยการใช้น้ำสำหรับล้างสีจากนั้นจึงนำไปข้อมสีพื้นเป็นสีอื่นตามที่ต้องการ แล้วนำไปตากให้แห้งก่อนที่จะนำไปแก้เชือกมัดหมี่ออก

2.6 การตัดเชือกมัดหมี่ การตัดเชือกมัดหมี่ จะทำเมื่อทำการข้อมหมี่ได้ตลอดตามที่ต้องการแล้ว การตัดเชือกเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ความระวังในการตัด โดยใช้มีดที่มีความคม ต้องมีความระวังเพื่อไม่ให้คมมีดไปตัดเส้นไหมให้ขาด หลังจากตัดเชือกมัดหมี่แล้วจะนำไปใส่ในระวิงกรอเข้ากับหลอดเพื่อนำไปทอต่อไป

2.7 การกรอเข้าเส้นหลอด ทำโดยการนำไหมเส้นอื่นไปเข้ากับระวิงและใช้คู่กับ ไน หลอดจะเสียบไว้ที่เหล็กใน นำเส้นไหมมาพันรอบหลอดแล้วเริ่มหมุนแกนของไนเพื่อให้เส้นไหมพันเข้าที่หลอดให้มีขนาดพอดีกับร่องของกระสวยที่จะใช้พุ่งเส้นไหมในการทอ ในการกรอเส้นไหมเข้าหลอดจะกรอให้เสร็จทั้งหมดของไหมเส้นพุ่งที่มีอยู่เพื่อจะได้มีการกรอเพียงรอบเดียวแล้วนำไปทอได้อย่างต่อเนื่อง

2.8 การทอผ้าไหมจะเริ่มจากการเตรียมอุปกรณ์แล้วนำฟืมมาแขวนกับก่ จากนั้นจะนำไหมเส้นอื่นสอดเข้ากับช่องฟืมและผ่านตะกอฟืมมามัดเข้ากับคานที่ใช้สำหรับพันผ้าที่ทอแล้ว นำไหมเส้นอื่นอีกทางหนึ่งไปพันกับแกนพันด้านหน้า เพื่อให้ไหมเส้นอื่นตั้งและใช้พื้นที่ในการจึงน้อยลง เมื่อมัดไหมเส้นอื่นเสร็จจะนำแปรงที่ทำด้วยก้านมะพร้าวมาหวีโดยนำไปน้ำที่ต้มละลายแป้งข้าวเหนียวนำพรมลงบนไหมเส้นอื่นและหวีให้แห้ง ซึ่งการหวีจะทำให้ไหมเส้นอื่นไม่พันติดกันและจะทำให้เส้นไหมแข็งไม่ขาดง่ายหลังจากมัดไหมเส้นอื่นและหวีให้แห้งเรียบร้อยแล้วจะทำการทอ ซึ่งการทอจะมีไม้สำหรับเหยียบ จำนวน 4 ไม้เพื่อสลับไหมเส้นอื่นให้เปิดช่องว่างสำหรับสอดไหมเส้นพุ่ง สลับไปมาจากขวาไปซ้ายและจากซ้ายไปขวา เมื่อสอดไหมเส้นพุ่งจะดึงฟืมเข้ามากระทบ 2-3 ครั้งให้แน่นจากนั้นจะเหยียบไม้เพื่อเปิดช่องไม้ต่อไปสลับไปมา การเหยียบไม้เพื่อเปิดช่องสอด

ไหมเส้นพุ่งเป็นการดึงตะกอกเพื่อให้ขึ้นลงตามจังหวะเหยียบซึ่งตะกอกจะเป็นอุปกรณ์ที่ทำให้เกิดช่องว่างในการสอดไหมเส้นพุ่ง หลังจากเสร็จการเตรียมการทอและทอผ้าให้ได้ความยาวจนหมดแล้วจะทำการตัดผ้าออกจากฟืมโดยต้องใช้มีดที่คมสำหรับตัด โดยการตัดจะให้เหลือผ้าติดไว้กับฟืมเพื่อป้องกันเส้นไหมหลุดออกจากฟืมจะทำให้ต่อเส้นไหมได้ยากขึ้นทำให้ต้องใช้เวลาในการเตรียมการทอในครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาเห็นได้ว่า การทอผ้าไหมของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกเป็นการทอที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิต โดยอุปกรณ์ส่วนใหญ่จะเป็นอุปกรณ์ที่ไม่มีความซับซ้อนในการใช้อุปกรณ์บางอย่างต้องใช้คู่กัน เช่น ระวัง ไน และอีก ในการกรอไหมเส้นพุ่ง เป็นต้น ขั้นตอนในการทอผ้าไหม มีขั้นตอนที่ละเอียดและต้องใช้ความชำนาญในการทอ โดยความชำนาญจะสืบทอดผ่านประสบการณ์การผลิตเป็นการเรียนรู้โดยกระบวนการปฏิบัติ ส่วนใหญ่มีการใช้เทคโนโลยีพื้นบ้านในกระบวนการผลิต เรียกว่าผ้าไหมทอมือ ทำให้ผ้าไหมเกิดความสวยงามและมีคุณค่า

กระบวนการบริหารจัดการ

กลุ่มอาชีพในชุมชนที่ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะปัจจัยด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ซึ่งกลุ่มอาชีพในชุมชนจะมีคณะกรรมการที่คัดเลือกจากสมาชิกด้วยตนเองมาเป็นคณะกรรมการกลุ่มเพื่อเป็นตัวแทนในการบริหารจัดการ การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ กล่าวได้ว่า การบริหารจัดการกลุ่มเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม โดยการบริหารที่มีประสิทธิภาพจะทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จได้ ในการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก ตำบลสนวน อำเภอห้วยราช จังหวัดบุรีรัมย์ มีการบริหารจัดการกลุ่มแบบคณะกรรมการ เพื่อความสะดวกผู้วิจัยได้แยกผลการศึกษาก่อเป็นข้อดังนี้

1. กระบวนการการบริหารจัดการกลุ่ม จากการสังเกต สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม

จากการศึกษาถึงกระบวนการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวน ซึ่งแยกการบริหารจัดการได้ดังต่อไปนี้

1.1 ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม

กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก ได้จัดตั้งขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 โดยการรวมกลุ่มกันของชาวบ้านที่ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม โดยมีสมาชิกแรกเริ่ม จำนวน 15 คน และมีชาวบ้านที่สนใจเข้าร่วมมากขึ้นเรื่อย ๆ ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลสนวน ได้เห็นถึงความสำคัญของกลุ่มว่าสามารถที่จะพัฒนาและสร้างรายได้ให้กับสมาชิกได้ จึงได้สนับสนุนให้มีการตั้งกลุ่มอย่างเป็นทางการ โดยสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาดูงาน การอบรมเพื่อพัฒนาการข้อมสื และศูนย์พัฒนาสังคม หน่วยที่ 26 จังหวัดบุรีรัมย์ได้สนับสนุนงบประมาณในการศึกษาดูงานและ

การอบรมเพิ่มเติม โดยในปัจจุบันมีสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 32 คน (นางสำเริง โกติรัมย์, นางคำพอง เบนระคน,นางวิไล กิรัมย์ นางมณี ะรัมย์,นางทองเมี้ยน เกรรัมย์ : 2554 : สัมภาษณ์)

1.2 การพัฒนาทักษะการผลิต

จากการสังเกตการพัฒนาทักษะการผลิตของกลุ่มทอผ้าไหม มีการถ่ายทอดทักษะโดยกรรมการผู้ที่มีความชำนาญให้แก่สมาชิกกลุ่มและได้ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการทอผ้าที่มีอยู่ในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียงเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ นอกจากนี้กลุ่มได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลสนวน และศูนย์พัฒนาสังคม หน่วยที่ 26 จังหวัดบุรีรัมย์สนับสนุนงบประมาณเพื่อเพิ่มทักษะการฟอก ย้อม สีธรรมชาติและการเดินทางศึกษาดูงาน

ในทำนองเดียวกันจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการผลิตของคณะกรรมการและสมาชิก มีดังนี้

นางสำเริง โกติรัมย์ อายุ 48 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ทางกลุ่มได้มีการพัฒนาความรู้และทักษะการผลิตสำหรับการผลิตผ้าไหม โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลสนวนในการเดินทางศึกษาดูงานด้านเทคนิคการย้อมสี การฟอก และลดหลายต่าง ๆ ทำให้สมาชิกได้นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

นางสาวเค วงษ์สุวรรณ อายุ 50 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์พัฒนาสังคม หน่วยที่ 26 จังหวัดบุรีรัมย์ โดยส่งเสริมการอบรมย้อมไหมจากสีธรรมชาติ ซึ่งทำให้มีความรู้ด้านการย้อมสีมากขึ้นและทำให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตได้

นางเสงี่ยม วงศ์สุวรรณ อายุ 51 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลสนวนในการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาทักษะการสร้างลดหลายใหม่ ซึ่งทำให้ผลิตภัณฑ์มีลดหลายที่หลากหลายขึ้น

นางคำพอง กิชะรัมย์ อายุ 44 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดบุรีรัมย์ ในการฝึกอบรมการย้อมสีเส้นไหมจากสีธรรมชาติ ทำให้สมาชิกได้มีความรู้ที่นำมาประยุกต์ใช้ในการย้อมสีผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในกลุ่ม

นางถนอม กองรัมย์ (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ทางกลุ่มได้รับการสนับสนุนแนะนำจากสำนักมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจังหวัด ได้สนับสนุนการจดทะเบียนผลิตภัณฑ์ชุมชนและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนให้กับทางกลุ่ม

นางลำชี กุรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการผลิตว่า กลุ่มจะมีการศึกษาดูงานด้านการกระบวนการผลิตที่กลุ่มทอผ้าไหมในเขตพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อเพิ่มทักษะกระบวนการผลิตใหม่ ๆ โดยจะเดินทางศึกษาดูงาน 1 ครั้งต่อปี

นางมนทา โกติรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) ได้กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการผลิตของกลุ่ม กรรมการที่ควบคุมการผลิตจะเป็นผู้ที่มีความชำนาญในการผลิตในแต่ละขั้นตอนจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ในการผลิตให้แก่สมาชิกกลุ่มที่ยังไม่มีประสบการณ์ โดยการฝึกปฏิบัติในแต่ละกระบวนการ

นางละเมียด ขจีฟ้า อายุ 47 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) ได้กล่าวว่า กลุ่มได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาจากองค์การบริหารส่วนตำบลสนวน โดยได้เดินทางไปศึกษาการผลิตของกลุ่มอื่น ๆ ทั้งศึกษาลายผ้าไหมใหม่แล้วจะนำมาประยุกต์ให้เข้ากับลายผ้าดั้งเดิมของกลุ่ม

นางยุพิน สุทธิ อายุ 52 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) ได้กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการผลิตของกลุ่ม มีการให้สมาชิกที่มีอายุไม่มากมาฝึกปฏิบัติการผลิต ตั้งแต่การฟอก การย้อม จนถึงการมัดหมี่ที่เป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ความละเอียด และความชำนาญ ซึ่งการฝึกให้มัดหมี่จะทำให้ประหยัดเวลาการผลิตมากขึ้นเพราะคนที่มีความชำนาญมัดหมี่ในกลุ่มมีจำนวนน้อย

นางสาวยุพา กิษะรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) ได้กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการผลิตเป็นการพัฒนากระบวนการผลิตทุกขั้นตอนซึ่งให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการผลิตโดยการปฏิบัติการผลิตด้วยตนเองและจะมีกรรมการผู้รับผิดชอบและมีความชำนาญคอยดูแลอย่างใกล้ชิด ตั้งแต่การเลี้ยงไหม การสาวเส้นไหม การฟอก ย้อม การมัดหมี่และการทอ เพื่อให้สมาชิกมีความชำนาญในการผลิตมากขึ้น และจะทำให้ประหยัดเวลาในการผลิตผ้าไหมได้

จากการศึกษาถึงการพัฒนาทักษะการผลิตของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก มีการพัฒนาทักษะโดยการนำสมาชิกเดินทางเพื่อศึกษาดูงานกลุ่มที่อยู่ใกล้เคียงเพื่อศึกษาถึงลายผ้าและกระบวนการผลิตในขั้นตอนอื่น ๆ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลสนวน ในขณะที่เดียวกันได้รับการสนับสนุนจากศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ 26 จังหวัดบุรีรัมย์ ในการฝึกอบรมการฟอก ย้อม สีเส้นไหม นอกจากนี้กลุ่มให้สมาชิกฝึกปฏิบัติการผลิตโดยให้กรรมการผู้รับผิดชอบและมีความชำนาญรวมทั้งได้ให้ผู้มีทักษะและประสบการณ์ที่มีความชำนาญด้านการทอ ผ้าไหมในเขตหมู่บ้านใกล้เคียงมาเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์และทักษะการผลิตให้แก่สมาชิก กล่าวได้ว่าการพัฒนาทักษะการผลิตโดยการปฏิบัติจะทำให้เกิดความชำนาญอย่างรวดเร็วและสามารถผลิตผ้าไหมให้ใช้เวลาน้อยลงได้ เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการกลุ่มที่จะเสริมสร้างกลุ่มให้เกิดองค์ความรู้และจะนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากองค์กรท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐที่สนับสนุนด้านงบประมาณและคำแนะนำในการพัฒนาทักษะการผลิต ส่วนใหญ่เป็นทักษะด้านการย้อมและการสร้างลวดลายใหม่ให้กับผลิตภัณฑ์ องค์ความรู้ดังกล่าวได้จากการฝึกอบรมและการศึกษาดูงาน รวมทั้งการได้รับการส่งเสริม

และสนับสนุนการจดทะเบียนมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์ ในการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้เกิดความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

1.3 ด้านคณะกรรมการ

จากการสังเกตการณ์บริหารด้านคณะกรรมการของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกจะมีโครงสร้างการบริหารจัดการกลุ่มโดยคณะกรรมการ จำนวน 15 คน ซึ่งมีการแบ่งหน้าที่ในแต่ละตำแหน่ง เป็นกรรมการผู้บริหารตามข้อกำหนดในระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม

ในส่วนการบริหารจัดการด้านคณะกรรมการของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

นางวิไล กิรัมย์ อายุ 44 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ทางกลุ่มได้คัดเลือกสมาชิกกลุ่มให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ จำนวน 15 คน โดยมีการแบ่งหน้าที่ให้คณะกรรมการแต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละส่วนเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่ม

นางประมุน โกติรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า คณะกรรมการที่มาจากการเลือกกันเองในกลุ่มสมาชิกจะมีการแบ่งหน้าที่กันในแต่ละด้านเพื่อให้เกิดความสะดวกในการบริหารจัดการและทำให้การบริหารจัดการเป็นระบบมากขึ้น

นางสาวสุดา โกติรัมย์ อายุ 41 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า คณะกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งจะดำรงตำแหน่งวาระ 2 ปี และจะมีการเลือกคณะกรรมการใหม่อีกครั้ง ส่วนใหญ่ยังคงเป็นคณะกรรมการชุดเดิม เพราะเข้าใจวิธีบริหารจัดการแล้ว

นางอุไรวรรณ ไชยสุวรรณ อายุ 52 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า คณะกรรมการที่ได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิกจะมีหน้าที่บริหารตามที่ได้รับมอบหมายตามตำแหน่งที่ได้แต่ยังคงต้องนำเข้าไปประชุมเพื่อรายงานความเป็นมาของการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละส่วน

นางพัฒนา กุรัมย์ อายุ 41 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า คณะกรรมการที่มาจากการคัดเลือกจากสมาชิกมีจำนวน 15 คน โดยจะมีตำแหน่ง ประธาน รองประธาน เற்றுญติก ประชาสัมพันธ์ การตลาด และปฏิคม ซึ่งแต่ละตำแหน่งจะมีหน้าที่แตกต่างกันไปแต่จะมีการประสานงานกันอยู่ตลอดเวลา

นางพงศศรี แก้วพรม อายุ 50 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า คณะกรรมการที่ได้คัดเลือกจากสมาชิกมีจำนวน 15 คน ซึ่งแต่ละคนจะปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งในวาระที่ดำรงอยู่ ซึ่งจากข้อบังคับจะมีการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี จะมีการคัดเลือกใหม่ คณะกรรมการชุดเก่าอาจได้รับให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการใหม่ก็ได้

นางลำชี กุรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการกลุ่มว่า การบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าไหมมีคณะกรรมการที่ได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกในการ

บริหารจัดการและได้กำหนดตำแหน่งต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการบริหารจัดการ เช่น ประธาน รองประธาน เลขานุการ ฝ่ายผลิต ฝ่ายการตลาด ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และเหรียญก เป็นต้น นอกจากนี้ อาจมีการกำหนดตำแหน่งอื่น ๆ ได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ของสังคมได้

นางมณฑา โกติรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการมีการกำหนดหน้าที่ของกรรมการและสมาชิกในระเบียบหรือข้อบังคับของกลุ่ม ซึ่งกรรมการและสมาชิกต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดซึ่งเห็นว่าทางคณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกได้ปฏิบัติตามข้อบังคับโดยเคร่งครัด

นางละเมียด จงใจ อายุ 47 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการมีการแบ่งหน้าที่คณะกรรมการโดยชัดเจน สมาชิกจะดำเนินการปลูกหม่อนและเลี้ยงไหมเพื่อจำหน่ายให้กับทางกลุ่มเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต นอกจากนี้ต้องร่วมลงทุนเพื่อเป็นทุนสำหรับการดำเนินงานของกลุ่ม

นางยุพิน สุทธิ อายุ 52 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าไหมสมาชิกจะคัดเลือกคณะกรรมการเพื่อเป็นตัวแทนของสมาชิกทุกคนในการบริหารจัดการให้กลุ่มมีความเจริญก้าวหน้า โดยกรรมการจะมีหน้าที่ที่แตกต่างกันตามตำแหน่งที่ได้รับมอบหมาย และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับโดยเคร่งครัด

นางสาวยุพา กิษรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการกลุ่มสมาชิกและกรรมการต้องยึดถือระเบียบข้อบังคับเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่มโดยให้สามารถตรวจสอบได้ โดยเฉพาะทางด้านทุนดำเนินการที่เป็นทุนระดมหุ้นจากสมาชิกและทุนจากการสนับสนุน

นางสวรรค อูสารรัมย์ อายุ 64 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกมีการบริหารที่มีการแบ่งหน้าที่ให้คณะกรรมการที่เป็นตัวแทนกลุ่ม กล่าวคือ มีประธานกรรมการเพื่อเป็นตัวแทนในการประสานงาน รองประธานเหรียญกที่รับผิดชอบการเงินและบัญชีการตลาดหาช่องทางตลาดและนำสินค้าไปจำหน่ายการผลิต มีหน้าที่ผลิตผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและให้เป็นไปตามคำสั่งซื้อของลูกค้า

เห็นได้ว่าการบริหารด้านคณะกรรมการของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก เป็นการบริหารงานแบบคณะกรรมการซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่เป็นตัวแทนของกลุ่มในการบริหารจัดการและประสานงานกับหน่วยงาน องค์กรอื่น ๆ ในนามของกลุ่มมีการแบ่งหน้าที่ของคณะกรรมการที่ครอบคลุมในด้านการตลาด การประชาสัมพันธ์ การผลิต ทุนและวัตถุดิบ โดยแต่ละตำแหน่งจะมีหน้าที่แตกต่างกันไป เช่น ประธาน มีหน้าที่ควบคุมการบริหารและติดต่อประสานงานกับหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน รองประธาน ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานในกรณีประธานไม่สามารถ

ปฏิบัติงานได้หรือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย เจริญญีกมีหน้าที่จัดทำบัญชีการเงินและเก็บรักษาเงิน เลขานุการมีหน้าที่จัดเก็บเอกสารและจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น คณะกรรมการกลุ่มได้จากการคัดเลือกจากสมาชิกกลุ่ม จำนวน 15 คน มีวาระการดำรงตำแหน่งวาระ 2 ปี ในการปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งกรรมการจะมีประสานงานระหว่างกันและรายงานผลการดำเนินงานในการประชุมคณะกรรมการการบริหารจัดการกลุ่มของกลุ่ม

1.4 ด้านสมาชิก

สมาชิกเป็นองค์ประกอบสำคัญในการก่อตั้งกลุ่มอาชีพ ซึ่งสมาชิกจะมีบทบาททั้งเป็นผู้ลงทุนและเป็นผู้ผลิตจากการสังเกตสมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มเป็นเพศหญิงที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านมีอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก และจะเลี้ยงไหมที่บ้านของตนเองด้วย สมาชิกจะมีความสัมพันธ์กันแบบเครือญาติทำให้มีความสะดวกต่อการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ

ในการทำงานเดียวกัน จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในการบริหารจัดการด้านสมาชิกของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก มีดังนี้

นางสมพร สุทธิ อายุ 49 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การบริหารด้านสมาชิกของกลุ่มจะมีการรับสมัครสมาชิกปีละ 1 ครั้ง โดยไม่จำกัดเพศ และวัย ซึ่งสมาชิกจะมีหน้าที่ในการผลิตวัตถุดิบให้กับทอกลุ่มทั้งใบหม่อนและเส้นไหม

นางนิต หงส์ภักดี อายุ 39 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า สมาชิกในกลุ่มต้องประสานความร่วมมือระหว่างกันและต้องปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ร่วมลงทุนกับทางกลุ่มด้วยการร่วมระดมหุ้นเพื่อใช้เป็นทุนในการบริหารจัดการ

นางมณีรัตน์ ประจันต์บาล อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การบริหารจัดการด้านสมาชิกของกลุ่มมีการประสานความสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และจะมีการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่ม

นางทองม้วย เพชรเลิศ อายุ 40 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า สมาชิกต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่ม เช่น เวลาทอผ้าไหมต้องช่วยกันทอและจำหน่ายผลิตภัณฑ์รวมทั้งมีสิทธิ์ที่จะแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกลุ่มที่ดำเนินการ โดยคณะกรรมการ

นางทองเมียน เกร้มย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า สมาชิกจะมีความรักและไว้วางใจต่อกัน สมาชิกทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นและร่วมดำเนินกิจกรรมกลุ่มได้อย่างเต็มที่และมีสิทธิ์ได้รับปันผลจากผลกำไรที่ได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อย่างเท่าเทียมกัน

นอกจากนี้จากการสนทนากลุ่มถึงการบริหารจัดการด้านสมาชิกของกลุ่ม ดังนี้
นางสมพิศ ใจดี อายุ 45 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มมีข้อกำหนดให้
ผู้ที่เป็สมาชิกเข้าสมัครโดยความสมัครใจและต้องร่วมลงทุนกับทางกลุ่มเพื่อใช้เป็นทุนในการ
บริหารจัดการกลุ่มและสมาชิกต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของกลุ่ม

นางนวลจันทร์ กุรมรัมย์ อายุ 49 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การบริหาร
จัดการด้านสมาชิกจะมีการจัดทำทะเบียนสมาชิกที่มาสมัครไว้เป็นเล่มเพื่อสะดวกในการป็นผล
กำไร

นางลำพอง โกดิรัมย์ อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า สมาชิกจะมี
ส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการผลิตที่ต้องร่วมกับทางกลุ่มผลิต เช่น การเลี้ยงไหม
การจำหน่ายเส้นไหมให้กับทางกลุ่ม การปลูกหม่อนแปลงรวม และการผลิตในกระบวนการการทอ

นางยุพิน สุทธิ อายุ 52 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มจะให้สมาชิกเป็น
ผู้ผลิตในแต่ละขั้นตอน โดยเฉพาะในขั้นตอนการเตรียมการทอ ได้แก่ การฟอก การย้อม การมัดหมี่
ในส่วนการทอจะให้ผู้ที่มีความชำนาญเป็นผู้ทำการทอผ้าไหม

นางปนัดดา กะรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า มีการจัดทำบัญชี
ทุนเรือนหุ้นของสมาชิกที่ร่วมลงทุนกับทางกลุ่ม ทุนเรือนหุ้นจะเป็นเงินออมและเป็นทุนใน
การบริหารจัดการของกลุ่มทำให้มีเงินทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม ส่งผลให้การบริหารจัดการไม่ชะงัก
และมีความเป็นระเบียบโปร่งใส

เห็นได้ว่า การบริหารจัดการด้านสมาชิกของกลุ่มทอผ้าไหม มีการบริหารจัดการตาม
หลักของประชาธิปไตย กลุ่มทอผ้าไหมจะมีการเปิดรับสมาชิกปีละ 1 ครั้ง โดยมีจำกัดเพศ วัย
สมาชิกสามารถเสนอความคิดเห็นต่อคณะกรรมการในการบริหารจัดการกลุ่มได้อย่างเท่าเทียมกัน
สมาชิกมีความผูกพันกันอย่างเหนียวแน่น ซึ่งเป็นผลมาจากการได้ทำกิจกรรมร่วมกัน มีความ
ไว้วางใจกัน สมาชิกจะมีส่วนร่วมในการลงทุนโดยการระดมหุ้น ในกระบวนการผลิตสมาชิกจะ
เป็นผู้ผลิตร่วมกับคณะกรรมการและสมาชิกด้วยกัน โดยการผลิตจะรวมกลุ่มผลิตจะใช้อาคารที่ทำ
การกลุ่มเป็นสถานที่ผลิตรวมกัน และหน้าที่ที่สำคัญของสมาชิกจะมีการผลิตวัตถุดิบให้กับทางกลุ่ม
เช่น เส้นไหม ไบหม่อน เป็นต้น กล่าวได้ว่า การบริหารจัดการด้านสมาชิกของกลุ่มทอผ้าไหม
บ้านสวนนอก เป็นการส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ซึ่งในขั้นตอนการผลิต
สมาชิกจะมีส่วนร่วมในกระบวนการผลิตอย่างต่อเนื่องตั้งแต่การเลี้ยงไหม การปลูกหม่อนแปลง
รวม การเตรียมการผลิต การฟอก การย้อม และการมัดหมี่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการจัดทำทะเบียน
สมาชิกในสมุด การจัดทำบัญชีเรือนหุ้นของสมาชิกเพื่อความเป็นระเบียบและสามารถตรวจสอบได้

1.5 ด้านทุน

การดำเนินกิจกรรมธุรกิจชุมชนที่ดำเนินการ โดยกลุ่มอาชีพที่อยู่ในชุมชน ทุนเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมาย และก่อให้เกิดการลงทุนอย่างต่อเนื่อง

จากการสังเกตการบริหารจัดการด้านทุน พบว่า กลุ่มมีการระดมทุนจากสมาชิกที่ในครั้งแรกที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกคนละ 100 บาทและไม่มีการระดมทุนอย่างต่อเนื่อง และมีการจัดสรรเงินจากผลกำไรเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนของกลุ่มในอัตราร้อยละ 5 ของกำไร เพื่อนำไปปันผลหุ้นให้กับสมาชิก

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ในการบริหารจัดการทุนของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก มีดังนี้

นางสาวทองม้วย เพ็ชรเลิศ อายุ 48 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มได้มีการระดมทุน โดยการร่วมหุ้นเพื่อใช้เป็นทุนสำหรับการดำเนินการของกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนจะมาร่วมหุ้นอย่างน้อยคนละ 100 บาท

นางลำไผ เบาระคน อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มมีการระดมทุนจากสมาชิกเมื่อระดมทุนแล้วจะมีการมอบหมายให้คณะกรรมการที่มีตำแหน่งற்றுญิกเป็นผู้ดูแลเงินหุ้นที่จะนำไปใช้ลงทุนในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม

นางมณี กระรัมย์ อายุ 47 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มจะมีคณะกรรมการคอยดูแลและเก็บรักษาเงินระดมทุนของสมาชิกและจะนำไปเป็นทุนในการลงทุน เช่น ซื้อวัตถุดิบในการทอผ้าไหมและใช้ในการบริหารจัดการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกลุ่ม

นางประมุน โกติรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มได้มีการประสานขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลสวนในการสนับสนุนทุนในการบริหารจัดการและการจัดซื้อวัตถุดิบในการผลิตซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้การสนับสนุนทุนมายังกลุ่มอย่างต่อเนื่อง

นางสาวสุดา โกติรัมย์ อายุ 41 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ในการบริหารจัดการด้านทุนคณะกรรมการที่รับผิดชอบจะมีการจัดทำระบบบัญชีอย่างเป็นระบบ ทำให้ทราบต้นทุนการผลิตและผลกำไรจากการจำหน่ายผลผลิต

นางเจียมจิตต์ การรัมย์ อายุ 44 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า มีการแต่งตั้งกรรมการในการรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการด้านทุนที่ได้จากการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลสวนและทุนจากการระดมหุ้นจากสมาชิก ซึ่งทุนที่มีจะนำไปจัดซื้อวัตถุดิบ ทั้งซื้อจากสมาชิกและตลาดทั่วไปในกรณีที่การผลิตวัตถุดิบไม่เพียงพอ

จากการสนทนากลุ่มถึงประเด็นการบริหารจัดการด้านทุนของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก มีดังนี้

นางจิตรา โกติรัมย์ อายุ 50 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มมีการระดมทุนจากสมาชิกในลักษณะหุ้น ที่สมาชิกทุกคนต้องมีการลงหุ้นกับทางกลุ่มเพื่อใช้เป็นทุนเริ่มต้นในการดำเนินการและจะมีการปันผลกำไรจากสัดส่วนที่มีการถือหุ้นอยู่

นางสุวรรค์ อูสารรัมย์ อายุ 64 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มมีการขอรับการสนับสนุนทุนในการบริหารจัดการและเพื่อจัดซื้อวัตถุดิบจากองค์การบริหารส่วนตำบลสนวน เพื่อนำมาสมทบกับทุนของกลุ่มที่ได้ระดมจากสมาชิก

นางมณฑา โกติรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มมีการจัดทำบัญชีทุน รายรับ รายจ่ายในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเป็นปัจจุบัน ซึ่งเป็นการจัดทำบัญชีแบบง่าย ซึ่งสามารถเข้าใจได้ง่าย

นางสาวยุพา กิษรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มมีกรรมการรับผิดชอบด้านการจัดทำบัญชีการเงิน และบัญชีรายรับ รายจ่ายของกลุ่มเพื่อให้ได้ทราบถึงต้นทุนการผลิต และรายได้ของกลุ่ม และมีการจัดสรรเงินร้อยละ 5 จากกำไรเพื่อเป็นทุนดำเนินการกลุ่มต่อไป

นางละเมียด ขะจีฟ้า อายุ 47 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า มีกรรมการผู้รับผิดชอบด้านทุนในการจัดทำบัญชี ซึ่งทุนที่ได้จะได้รับการระดมทุนจากสมาชิกและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองท้องถิ่นได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลสนวน ซึ่งเป็นผู้ให้ทุนทั้งการจัดหาอุปกรณ์การผลิต และการจัดซื้อวัตถุดิบบางส่วน

กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกมีการบริหารจัดการด้านทุน โดยระดมทุนจากสมาชิกคนละ 100 บาท และไม่มีการระดมหุ้นเพิ่มเติม ทุนที่ใช้เป็นทุนหมุนเวียนได้จากการจัดสรรจากผลกำไรในอัตราร้อยละ 5 ของผลกำไรและขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลสนวนเพื่อใช้ในการจัดการอุปกรณ์ วัตถุดิบ ในการผลิต กลุ่มจะมีการแต่งตั้งให้มีกรรมการรับผิดชอบด้านทุน โดยมีหน้าที่จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของกลุ่ม จนถึงการปันผลกำไรให้กับสมาชิกผู้ถือหุ้น

1.6 ด้านวัตถุดิบ

วัตถุดิบที่สำคัญที่สุดในกระบวนการทอผ้าไหมได้แก่ เส้นไหม ซึ่งทางกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกได้มีการผลิตวัตถุดิบเพื่อดำเนินการผลิตเองและซื้อวัตถุดิบจากตลาดทั่วไปในกรณีที่วัตถุดิบไม่เพียงพอ

จากการสังเกตกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกจะมีแปลงสำหรับปลูกหม่อนเพื่อเลี้ยงไหมของกลุ่มจำนวน 7 ไร่ และสมาชิกปลูกในพื้นที่ของตนเองและนำมาจำหน่ายให้กับกลุ่ม

นอกจากใบหม่อนแล้วสมาชิกสามารถที่จะนำเส้นไหมที่ผลิตเองมาจำหน่ายให้กับทางกลุ่มด้วย และกลุ่มมีการเลี้ยงไหมที่เป็นของกลุ่มเพื่อผลิตเป็นวัตถุดิบ โดยให้สมาชิกหมุนเวียนมาดูแลในแต่ละวัน นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในการบริหารจัดการวัตถุดิบ มีดังนี้

นางสมพร สุทธิ อายุ 49 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มมีการปลูกหม่อนเพื่อเลี้ยงไหมสำหรับใช้เป็นวัตถุดิบของกลุ่ม และกลุ่มจะมีการเลี้ยงไหมรวม โดยให้สมาชิกมาทำร่วมกัน

นางมณีรัตน์ ประจันต์บาล อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า นอกจากการมีแปลงหม่อนสำหรับเลี้ยงไหมของกลุ่มแล้ว สมาชิกแต่ละคนจะปลูกหม่อนไว้และเลี้ยงไหมของแต่ละคน เมื่อได้ผลผลิตแล้วจะนำมาขายให้กับทางกลุ่ม

นางจันทา ผลาหาญ อายุ 42 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มจะใช้วัตถุดิบจากการผลิตของกลุ่มและจากสมาชิก จะซื้อวัตถุดิบในกรณีที่กลุ่มผลิตไม่เพียงพอ

นางอุไรวรรณ ไชยสุวรรณ อายุ 52 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า สมาชิกกลุ่มจะผลิตเส้นไหมเพื่อให้ขายให้กับทางกลุ่ม นอกจากนั้นกลุ่มยังมีการเลี้ยงไหมที่เป็นส่วนรวมซึ่งจะนำไปเป็นวัตถุดิบในการผลิต

นางทองเมียน เกรรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ในการบริหารวัตถุดิบกรรมการและสมาชิกจะร่วมกันบริหารจัดการ โดยกลุ่มจะรับซื้อวัตถุดิบ เส้นไหมจากสมาชิกในราคาทั่วไปตามราคาตลาด

นางพงศศิริ แก้วพรม อายุ 50 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การผลิตวัตถุดิบส่วนใหญ่ใช้ของกลุ่มและจากสมาชิก โดยกลุ่มจะมีการเลี้ยงไหมรวมและสมาชิกบางคนจะแยกเลี้ยงแต่จะขายเส้นไหมให้กับทางกลุ่ม

จากการสนทนากลุ่มถึงการบริหารจัดการด้านวัตถุดิบ ดังนี้

นางสมพิศ ใจดี อายุ 45 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า วัตถุดิบของกลุ่มจะมีเส้นไหมและแปลงหม่อนสำหรับการเลี้ยงไหมเพื่อผลิตเส้นไหม โดยสมาชิกทุกคนต้องทำร่วมกัน วัตถุดิบที่ได้จะเป็นทุนของกลุ่ม

นางนวลจันทร์ กุมรัมย์ อายุ 49 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า นอกจากกลุ่มจะมีการร่วมกันผลิตวัตถุดิบที่เป็นของกลุ่มแล้วสมาชิกจะผลิตเป็นของตนเองด้วยแล้วจะนำมาจำหน่ายให้กับทางกลุ่มตามราคาตลาดในขณะนั้น

นางจิตรา โกติรัมย์ อายุ 50 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การผลิตวัตถุดิบของกลุ่มจะมีทั้งการเลี้ยงไหม การปลูกหม่อน ไปจนถึงการสาวเส้นไหม ซึ่งสมาชิกทุกคนจะมีหน้าที่สลับเปลี่ยนกันมาทำกิจกรรมที่กลุ่มในแต่ละวันตามข้อตกลงของกลุ่ม

นางสุวรรณค์ อูสารัมย์ อายุ 64 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของกลุ่มได้จากการผลิตเองภายในกลุ่มทั้งเป็นของส่วนรวมและของส่วนบุคคลที่สมาชิกผลิตเพื่อนำมาจำหน่ายให้กับทางกลุ่ม หากไม่เพียงพอทางกลุ่มจะจัดซื้อจากภายนอกชุมชนซึ่งวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ที่ซื้อได้แก่ เส้นไหม

นางมณฑา โกติรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของกลุ่มจะมีทั้งสั่งซื้อจากภายนอกและผลิตเองภายในกลุ่ม โดยสมาชิกร่วมกันผลิตกับทางกลุ่มและสมาชิกผลิตนำมาจำหน่ายให้กับทางกลุ่มซึ่งจะมีการจัดทำบัญชีวัตถุประสงค์ที่เป็นเส้นไหม สมาชิกที่นำเส้นไหมมาจำหน่ายอาจแลกเปลี่ยนเป็นราคาเงินแล้วเพิ่มเป็นหุ้นได้

เห็นได้ว่าการบริหารวัตถุประสงค์ของกลุ่มจะมุ่งเน้นการใช้วัตถุประสงค์ที่ผลิตได้เองภายในกลุ่มและซื้อจากสมาชิก เมื่อมีการผลิตที่มีปริมาณมากขึ้นวัตถุประสงค์ในกลุ่มไม่เพียงพอจึงจะดำเนินการจัดซื้อจากภายนอก ในการบริหารจัดการจะดำเนินการ โดยคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มดำเนินการ 2 ลักษณะ คือ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมรวมกันที่เป็นการดำเนินการของกลุ่มและสมาชิกแต่ละคนปลูกหม่อนเลี้ยงไหมที่บ้านตนเองและนำมาจำหน่ายให้กับทางกลุ่ม โดยทางกลุ่มจะซื้อตามราคาตลาดภายนอก

1.7 ด้านการผลิต

ในกระบวนการทอผ้าไหมเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและต้องใช้ประสบการณ์และความชำนาญในการทอ ทำให้ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมมีคุณค่าและเป็นการแสดงออกถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นซึ่งจากการสังเกตเห็นได้ว่าการผลิตของกลุ่มเป็นการผลิตที่ไม่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการผลิต กล่าวคือยังคงมีการผลิตแบบดั้งเดิม ทำให้ใช้ระยะเวลาในการผลิตประกอบกับขั้นตอนการผลิตมีความซับซ้อนหลายขั้นตอนทำให้สมาชิกบางส่วนที่เป็นคนรุ่นใหม่ไม่สามารถทำการผลิตได้เนื่องจากขาดทักษะและประสบการณ์ในการผลิต

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในการบริหารจัดการด้านการผลิตของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก มีดังนี้

นางถนอม กองรัมย์ อายุ 42 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การทอผ้าไหมของกลุ่มจะมี 2 ลักษณะ คือ การทอแบบรวมกันทอโดยใช้สถานที่ของกลุ่ม และสมาชิกแยกทอที่บ้านของสมาชิกเองจากนั้นนำผลิตภัณฑ์มาให้กับทางกลุ่มเพื่อจำหน่าย

นางจันทา ผลาหาญ อายุ 42 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ในการทอผ้าไหมสมาชิกและกรรมการจะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาทอที่ทำการของกลุ่มซึ่งเป็นศูนย์รวม สมาชิกที่ยังไม่ถึงเวลาผลัดเปลี่ยนก็จะทอที่บ้านของตนเอง

นางสมพาน กองรัมย์ อายุ 41 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า มีผลัดเปลี่ยนเวลาในกลุ่มกรรมการและสมาชิกเพื่อมาปฏิบัติหน้าที่การทอและเตรียมการอื่น ๆ เช่น การซ่อมการมัดหมี่ที่จะใช้สำหรับการทอต่อไป ในส่วนสมาชิกที่ยังไม่ถึงเวลาผลัดเปลี่ยนอาจนำไปมัดหมี่ที่บ้านได้

นางสาวสนอง เพ็ชรเลิศ อายุ 39 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ได้มีการจัดเวลาผลัดเปลี่ยนมาทอที่ทำการของศูนย์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ในแต่ละวันจะมีกรรมการที่มีความชำนาญมาคอยให้คำแนะนำ ส่วนสมาชิกที่ไม่ได้เข้าเวรจะดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ที่บ้าน เช่น การสาวไหม การมัดหมี่ เป็นต้น

นอกจากนี้จากการสนทนากลุ่มถึงการบริหารจัดการด้านการผลิต ดังนี้
นางสมพิศ ใจดี อายุ 45 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มมีการบริหารจัดการด้านการผลิตโดยให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิต โดยใช้สถานที่ผลิตของกลุ่มเป็นศูนย์รวม สมาชิกที่เข้ามาผลิตจะผลัดเปลี่ยนเวรเพื่อมาร่วมกิจกรรม

นางสาวบัญชา สุทร อายุ 58 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การผลิตของกลุ่มจะมีกรรมการรับผิดชอบด้านการผลิต มีหน้าที่ควบคุมการผลิตในแต่ละขั้นตอนให้ได้คุณภาพ โดยการผลิตในแต่ละขั้นตอนต้องใช้ความชำนาญในการผลิตจึงต้องให้ผู้มีความชำนาญมาเป็นกรรมการควบคุมการผลิต

นางลำชี กุรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การผลิตของกลุ่มจะดำเนินการโดยสมาชิกและกรรมการร่วมกันผลิตโดยใช้สถานที่ตั้งกลุ่มเป็นสถานที่ผลิต สมาชิกที่มีความชำนาญในขั้นตอนใดก็จะเป็นผู้ทำในกิจกรรมนั้น เช่น การมัดหมี่ การฟอก ซ้อม เป็นต้น

นางมณฑา โกติรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การผลิตของกลุ่มจะมีการร่วมกันผลิตทั้งกรรมการและสมาชิกมาร่วมกันผลิตที่ทำการกลุ่ม บางขั้นตอนสมาชิกที่มีความชำนาญสามารถนำไปทำที่บ้านได้ เช่น การมัดหมี่ เป็นต้น ซึ่งผู้ที่จะนำไปทำที่บ้านได้ต้องมีความชำนาญในการมัดหมี่ด้วย

นางปนัดดา กระจิมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มจะให้สมาชิกมาร่วมกันผลิตที่กลุ่ม โดยมีคณะกรรมการควบคุมการผลิต ซึ่งจะแยกไปทำที่บ้านเองได้ บางอย่าง เช่น การมัดหมี่ ส่วนสมาชิกที่ไม่มีความชำนาญจะต้องทำกิจกรรมร่วมกันที่กลุ่มเท่านั้น

เห็นได้ว่าการบริหารการผลิตของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก มีระบบการบริหารจัดการที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกันผลิตในที่ที่ทำการกลุ่ม โดยมีการผลัดเปลี่ยนเข้ามาผลิต ในส่วนสมาชิกที่ไม่ได้เข้ามาผลิตในที่ทำการกลุ่มจะดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ที่บ้านของตนเอง เช่น การสาวไหม การมัดหมี่ การเตรียมอุปกรณ์ในการเลี้ยงไหมรุ่นต่อไป ซึ่งการบริหารการผลิต

ของกลุ่มมุ่งให้เกิดการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความผูกพันภายในกลุ่ม นอกจากนี้สมาชิกที่ผลิตที่บ้านที่เป็นของตนเองจะนำผลิตภัณฑ์มาขายให้กับทางกลุ่ม และการบริหารจัดการด้านการผลิตของกลุ่มจะดำเนินกิจกรรมโดยให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการผลิตทุกขั้นตอน มีการผลิตเปลี่ยนเวรเพื่อมาผลิตผลิตภัณฑ์ที่ทำการกลุ่ม แต่มีบางขั้นตอนที่สมาชิกสามารถนำไปทำที่บ้านได้ คือ การมัดหมี่ แต่ผู้ที่จะไปทำที่บ้านต้องมีความชำนาญในการมัดหมี่ด้วย ในส่วนขั้นตอนอื่น ๆ จะดำเนินการที่กลุ่มทุกขั้นตอน

1.8 ด้านการตลาด

การตลาดในระบบกลุ่มเศรษฐกิจชุมชน ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการอยู่รอดของกลุ่มซึ่งหากมีการบริหารจัดการด้านการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้กลุ่มมีรายได้และสมาชิกจะเกิดความศรัทธาในกลุ่มองค์กรของตัวเอง

จากการสังเกตเห็นได้ว่าการบริหารจัดการด้านการตลาดของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก ไม่มีการส่งเสริมด้านการตลาด มีเฉพาะการนำผลิตภัณฑ์ออกไปจำหน่ายในงานแสดงสินค้าที่องค์กรภาครัฐและเอกชนจัดขึ้น และมีการวางผลิตภัณฑ์ไว้ที่ทำการกลุ่มเพื่อจำหน่ายให้กับลูกค้าที่เดินทางไปทำการของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ในการบริการจัดการด้านการตลาดมีดังนี้

นางลำควน รอบแคว้น อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ทางกลุ่มได้มีการจัดแบ่งคณะกรรมการให้รับผิดชอบด้านการตลาดซึ่งมีหน้าที่นำผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายตามงานเทศกาลต่าง ๆ หรือนิทรรศการที่ทางองค์กรภาครัฐจัด เช่น งานกาชาดประจำจังหวัด เป็นต้น

นางสมพาน กองรัมย์ อายุ 52 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ทางกลุ่มมีการจัดการด้านการตลาดโดยมีผู้รับผิดชอบด้านการตลาดโดยเฉพาะซึ่งเป็นขายตามงานที่ทางจังหวัดหรือองค์กรราชการจัดนิทรรศการ

นางปราณี ขะจีฟ้า อายุ 42 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า จะเห็นทางกลุ่มบริหารจัดการด้านการตลาดโดยมีผู้รับผิดชอบโดยตรงแต่คณะกรรมการและสมาชิกจะเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวด้วย ซึ่งการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จะมี 2 ลักษณะ คือ จำหน่ายผ่านผู้ค้าส่งที่มารับและจำหน่ายให้กับลูกค้าโดยตรง

นางวิไล กิรัมย์ อายุ 44 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การบริหารจัดการด้านการตลาดของกลุ่มจะมีการนำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายในงานต่าง ๆ ที่ทางราชการหรือองค์กรเอกชนจัดขึ้น และมีการจำหน่ายโดยตรงซึ่งได้มีการวางสินค้าไว้ที่แสดงสินค้าของกลุ่มที่องค์กรบริหารส่วนตำบลสนวน

นางเสงี่ยม วงศ์สุวรรณ อายุ 51 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ทางกลุ่มมีสถานที่แสดงสินค้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลและมีคณะกรรมการฝ่ายการตลาดในการจัดหาตลาด การนำสินค้าไปจำหน่ายตามงานแสดงสินค้าที่ทางหน่วยงานทางราชการหรือองค์กรเอกชนจัดขึ้น

นางเรณู ขะจีฟ้า อายุ 51 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มจะนำสินค้าไปจำหน่ายในสถานที่ต่าง ๆ เช่น งานกาชาดจังหวัด งานแสดงสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในทำนองเดียวกันจากการสนทนากลุ่มถึงการบริหารจัดการด้านการตลาดมีดังนี้

นางสุวรรณ อนุสารมัย อายุ 64 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มจะมีกรรมการผู้รับผิดชอบด้านการตลาด มีหน้าที่นำสินค้าไปจำหน่ายตามงานแสดงสินค้าที่ทางองค์กรภาครัฐหรือองค์กรเอกชนจัดขึ้น เช่น งานกาชาด เป็นต้น

นางนวลจันทร์ กุรมรัมย์ อายุ 49 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การจำหน่ายสินค้าของกลุ่มเสื้อผ้าไหม จะมีการจำหน่ายในงานเทศกาลต่าง ๆ โดยจำหน่ายให้กับญาติที่เดินทางกลับมาจากทำงานต่างจังหวัดและนำไปจำหน่ายในงานแสดงสินค้าที่ทางราชการจัดขึ้น

นางยุพิน สุทธิ อายุ 52 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การจำหน่ายผลิตภัณฑ์จะมีการนำไปจำหน่ายตามงานแสดงสินค้าที่จังหวัดหรือหน่วยงานราชการจัดขึ้น การจำหน่ายตามงานประเพณีของหมู่บ้านและพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้งการฝากญาติพี่น้องที่ทำงานอยู่ต่างจังหวัดไปจำหน่าย

นางละเมียด ขะจีฟ้า อายุ 47 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจะวางจำหน่ายที่ทำการกลุ่ม และนำออกจำหน่ายตามงานแสดงสินค้าที่ทางราชการจัดขึ้น นอกจากนั้นการจำหน่ายตามงานบุญ ประเพณีของชุมชนอีกทางหนึ่ง

นางลำชี กุรมรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การจำหน่ายจะมีกรรมการรับผิดชอบและสมาชิกสามารถที่จะไปจำหน่ายพร้อมกับกรรมการได้ ซึ่งการจำหน่ายจะจำหน่ายในงานแสดงสินค้าและการจำหน่ายให้กับบุคคลทั่วไปที่สนใจในผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม การบริหารด้านการตลาดของกลุ่มเสื้อผ้าไหมบ้านสนวนนอกมีการมอบหมายให้มีกรรมการรับผิดชอบเกี่ยวกับการตลาดโดยเฉพาะ ซึ่งกรรมการผู้หน้าที่รับผิดชอบจะดำเนินการโดยการนำสินค้าไปจำหน่ายตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น งานนิทรรศการที่ทางหน่วยงานราชการหรือองค์กรภาคเอกชนจัดแสดงสินค้า งานกาชาด ฯลฯ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการจำหน่ายให้กับญาติที่เดินทางกลับภูมิลำเนาในช่วงเทศกาลและฝากสินค้ากับญาติไปจำหน่ายในที่ทำงานของญาติ นอกจากจะมีกรรมการรับผิดชอบโดยตรงแล้วสมาชิกจะมีส่วนร่วมโดยการไปช่วยเหลือ

กรรมการที่รับผิดชอบในการจำหน่ายสินค้า ซึ่งจะมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปตามโอกาสและจะมีสินค้าบางส่วนวางแสดงไว้ที่ทำการกลุ่มเพื่อให้ผู้ที่ต้องการซื้อจากแหล่งผลิตสินค้าเลือกซื้อได้

1.9 ด้านการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งสำคัญต่อการบริหารจัดการด้านการตลาดเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ถึงลักษณะของผลิตภัณฑ์ ซึ่งการประชาสัมพันธ์เป็นการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไปสู่ผู้บริโภค

จากการสังเกตการณ์ประชาสัมพันธ์ของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก เห็นได้ว่าจะมีการประชาสัมพันธ์โดยการจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลสวนและการประชาสัมพันธ์ในขณะที่นำสินค้าไปจำหน่ายในงานแสดงสินค้าที่ทางภาครัฐและเอกชนจัดขึ้น

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในการบริหารจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

นางสาวเค วงศ์สุวรรณ อายุ 50 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ของกลุ่มได้รับการสนับสนุนงบประมาณการทำแผ่นพับเพื่อการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มซึ่งทำให้ประชาชนทั่วไปรู้จักผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

นางประมุน โกติรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ทางกลุ่มได้ใช้วิธีการบอกกล่าวถึงลักษณะผลิตภัณฑ์เมื่อนำสินค้าออกไปจำหน่ายในงานนิทรรศการที่ทางราชการจัดขึ้นซึ่งจะมีคณะกรรมการคอยอธิบายและประชาสัมพันธ์ให้กับลูกค้าที่มาเลือกซื้อผลิตภัณฑ์

นางพัฒนา กุรมรัมย์ อายุ 41 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

นางละออง ผลาหาญ อายุ 61 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ได้บอกกล่าวญาติพี่น้องเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มแล้วญาติ ๆ ก็บอกกล่าวต่อ ๆ กันไป

นางวรรณ โกบุรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มมีการวางสินค้าไว้ที่ทำการของกลุ่มเพื่อให้ลูกค้าได้เลือกซื้อและนำไปบอกกล่าวประชาสัมพันธ์ต่อไปยังคนอื่น ๆ

การประชาสัมพันธ์สินค้าเป็นกิจกรรมสำคัญในการส่งเสริมการตลาดของกลุ่มอาชีพซึ่งทำให้ประชาชนทั่วไปได้รู้จักถึงลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อ จากการสนทนากลุ่มถึงการบริหารจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

นางสาวยุพา กิษะรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ของกลุ่มมีการจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มซึ่งงบประมาณ การประชาสัมพันธ์ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลสนวน

นางจิตรา โกติรัมย์ อายุ 50 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ ได้มีหน่วยงานราชการเป็นผู้ประชาสัมพันธ์สินค้าให้กับทางกลุ่มในการประชุมผู้นำหมู่บ้าน ในแต่ละครั้งเพื่อให้คนทั่วไปได้รู้จักสินค้าของกลุ่ม

นางลำพอง โกติรัมย์ อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า มีการจัดทำ แผ่นพับเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มแจกจ่ายไปยังหน่วยงานราชการต่าง ๆ เพื่อให้คนทั่วไป ได้รับทราบถึงลักษณะของผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

นางสมพิศ ใจดี อายุ 45 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า มีการตั้งกรรมการ ที่รับหน้าที่การประชาสัมพันธ์โดยจะประชาสัมพันธ์สินค้าให้แก่ผู้ที่สนใจในขณะที่นำสินค้าไป ออกแสดงตามงานแสดงสินค้าที่ทางราชการจัดขึ้น นอกจากนี้สมาชิกจะช่วยบอกกล่าวญาติสนิท ให้รับรู้ถึงสินค้าของกลุ่มเพื่อให้ญาติไปบอกต่อ

นางลำชี กุรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มประชาสัมพันธ์ สินค้าโดยการขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานราชการเพื่อการประชาสัมพันธ์สินค้าและจะ วางสินค้าไว้ที่ทำการกลุ่มเพื่อให้คนทั่วไปได้เห็นถึงสินค้าของกลุ่ม

เห็นได้ว่าการบริหารจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ของกลุ่มมีวิธีการ โดย การนำผลิตภัณฑ์จัดวางแสดงไว้ที่ทำการกลุ่มเป็นหลัก นอกจากนั้นการประชาสัมพันธ์จะใช้วิธีการ อธิบายรายละเอียดของผลิตภัณฑ์แก่ผู้ที่สนใจเมื่อนำออกไปจำหน่ายในงานเทศกาลหรืองาน นิทรรศการที่ทางราชการหรือองค์กรเอกชนจัดแสดงสินค้า นอกจากนั้นการบอกกล่าวของสมาชิก ต่อญาติและคนที่คุ้นเคยเป็นการประชาสัมพันธ์อีกทางหนึ่งของกลุ่ม ในส่วนการประชาสัมพันธ์ ที่เป็นระบบและมีแบบแผนตามลักษณะการบริหารด้านการประชาสัมพันธ์ทางกลุ่มได้รับการ สนับสนุนงบประมาณในการจัดทำแผ่นพับจากองค์การบริหารส่วนตำบลสนวน

กระบวนการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก มีการบริหารจัดการ ของแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านกรรมการ มีการบริหารจัดการที่มีการจัดแบ่งหน้าที่ของกรรมการ ได้แก่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรัญญิก การตลาด การผลิต และการประชาสัมพันธ์ ซึ่ง กรรมการแต่ละคนจะทำหน้าที่ของตนเองตามที่ได้รับมอบหมายและตามข้อบังคับของกลุ่ม ด้านการพัฒนาทักษะการผลิต กลุ่มจะมีการเดินทางเพื่อศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ ที่ดำเนิน กิจกรรมเหมือนกัน ซึ่งในการศึกษาดูงานจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหาร ส่วนตำบลสนวน ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาถึงขั้นตอนการผลิต ลายผ้าเพื่อนำมาประยุกต์ลายผ้า

ของกลุ่ม ด้านสมาชิก กลุ่มจะจัดทำทะเบียนสมาชิกไว้เพื่อตรวจสอบการเป็นสมาชิกของกลุ่มและมีการส่งเสริมให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทั้งการผลิต การจำหน่าย เป็นต้น ด้านทุน กลุ่มมีทุนดำเนินการแรกเริ่มจากการระดมทุนจากสมาชิกในลักษณะของหุ้น จัดให้มีกรรมการรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีและเก็บรักษาเงิน งบประมาณบางส่วนขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลสวนวน ด้านการผลิต สมาชิกกลุ่มจะดำเนินการผลิตเองโดยใช้สถานที่ที่ตั้งกลุ่มเป็นที่ผลิต สมาชิกจะเป็นผู้ผลิตเอง ด้านการตลาด มีการมอบหมายให้คณะกรรมการเป็นผู้นำสินค้าไปจำหน่ายตามงานแสดงสินค้า งานบุญประเพณี ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์สินค้าและการประชาสัมพันธ์ในงานแสดงสินค้าเมื่อนำสินค้าไปจำหน่ายยังสถานที่ต่าง ๆ

ตอนที่ 2 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนวนนอก

การดำเนินกิจกรรมกลุ่มอาชีพในชุมชน เป็นการดำเนินการบริหารโดยสมาชิกกลุ่ม โดยจะมีการคัดเลือกคณะกรรมการที่จะมาบริหารจัดการกลุ่ม กล่าวได้ว่าเป็นการมอบอำนาจของสมาชิกให้กลุ่มบุคคลในการบริหารจัดการ ซึ่งการบริหารจัดการกลุ่มอาชีพที่มีอยู่ในชุมชนเป็นการบริหารตามหลักภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ผสมผสานกับหลักวิชาการทางด้านการบริหาร ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการ จากการศึกษาถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการ มีผลการศึกษา ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารจัดการ

ปัญหาในการบริหารจัดการของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนวนนอก ผู้วิจัยแยกประเด็นการศึกษาดังต่อไปนี้

1.1 ปัญหาการบริหารจัดการ จากการ สังเกต สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม

1.1.1 ด้านการพัฒนาทักษะการผลิต

จากการสังเกตเห็นได้ว่าปัญหาด้านการพัฒนาทักษะการผลิตของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนวนนอก เป็นปัญหาเกี่ยวกับประสบการณ์และทักษะการผลิตของสมาชิกที่ไม่มีทักษะการผลิตเพราะเป็นคนรุ่นใหม่ที่ยังไม่ได้รับการถ่ายทอดประสบการณ์การผลิตผ้าไหม ทำให้การผลิตบางขั้นตอนไม่มีแรงงานในการผลิต เช่น การมัดหมี่ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ความชำนาญในการผลิต

การบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก จากการสัมภาษณ์
กลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับปัญหาของกลุ่ม มีดังนี้

นางสำเร็จ โทศิริรัมย์ อายุ 48 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่ากลุ่มทอผ้าไหม
บ้านสนวนนอกมีปัญหาด้านการพัฒนาทักษะการผลิตเกิดจากขั้นตอนการผลิตของการทอผ้าไหม
ที่มีขั้นตอนที่ละเอียดซับซ้อนและต้องใช้เวลาในการฝึกทักษะเป็นเวลานานกว่าที่ผู้ผลิตแต่ละคน
จะมีความชำนาญทำให้ขาดแรงงานฝีมือในการผลิตผ้าไหม กล่าวได้ว่ากระบวนการผลิตที่ต้องใช้
การปฏิบัติในการฝึกทักษะความชำนาญทำให้ต้องใช้เวลาการพัฒนา

นางสมจิต โทศิริรัมย์ อายุ 45 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะ
ของสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมเป็นปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการผลิตที่ต้องใช้การปฏิบัติในการฝึกทักษะ
ความชำนาญทำให้ต้องใช้เวลาการพัฒนา ทำให้แรงงานที่มีฝีมือในการผลิตมีไม่เพียงพอในการผลิต
ผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะด้านการมัดหมี่ที่เป็นลวดลายใหม่ ๆ ยังมีลวดลายดั้งเดิมไม่มีลวดลายที่
แปลกใหม่

นางวรรณ โทบุรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า สมาชิกกลุ่ม
ทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกเป็นคนรุ่นใหม่ที่ยังขาดประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับการทอผ้าไหม
ทำให้ใช้เวลาในการผลิตนานขึ้น

นางเรณู ขะจีฟ้า อายุ 51 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า สมาชิกขาดทักษะ
ในการทอผ้า และการสร้างลายผ้าใหม่ ๆ ประกอบกับการทอผ้าไหมเป็นงานที่ต้องใช้ความชำนาญ
ละเอียดทำให้การพัฒนาทักษะของสมาชิกผู้ผลิตต้องใช้เวลาในการพัฒนา

นางละออง ผลาหาญ อายุ 61 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะ
การผลิตให้แก่สมาชิกต้องใช้เวลาเพราะอาศัยการปฏิบัติบ่อย ๆ จึงจะเกิดความชำนาญ ทำให้ต้อง
ใช้เวลาในการสร้างความชำนาญ บางขั้นตอนอาจใช้เวลาน้อย บางขั้นตอนต้องใช้ระยะเวลา
จึงจะเกิดความชำนาญ เช่น การมัดหมี่ ซึ่งเป็นขั้นตอนการสร้างลายผ้า ต้องใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติ
จึงจะเกิดความชำนาญ

กระบวนการทอผ้าไหมเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนทำให้สมาชิกที่ไม่มีทักษะ
การผลิตต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก ปัญหาด้านทักษะการผลิตจากการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

นางมณฑา โทศิริรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะ
การผลิตของสมาชิกกลุ่มมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณในการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน ทำให้
การผลิตยังคงใช้แนวทางดั้งเดิมในการผลิตซึ่งใช้เวลามาก

นางยุพิน สุทธิ อายุ 52 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการผลิตของกลุ่มอาชีพการถักทอประสมกรรม ความรู้โดยให้ทำการปฏิบัติกับผู้ที่มีความชำนาญ ซึ่งต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการฝึก ประกอบกับสมาชิกไม่มีเวลาในการรับการฝึกหรือการรับการถ่ายทอดประสมกรรมนั้น

นางนวลจันทร์ กุรมรัมย์ อายุ 49 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ขาดแหล่งทุนในการสนับสนุนการฝึกอบรม การศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดทักษะในการผลิต

นางละเมียด ะจีฟ้า อายุ 47 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ทักษะการทอผ้าไหมเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้โดยได้รับการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จริง ผู้ที่จะพัฒนาทักษะต้องปฏิบัติเองทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกเพื่อให้เกิดความชำนาญ สมาชิกไม่ค่อยมีเวลามาเพื่อทำการฝึกการผลิต

นางจิตรา โกติรัมย์ อายุ 50 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า สมาชิกไม่มีเวลาในการฝึกทักษะการผลิตซึ่งบางขั้นตอนต้องใช้เวลาในการฝึกให้เกิดความชำนาญ เช่น การมัดหมี่ เป็นต้น

ปัญหาด้านการพัฒนาทักษะการผลิต เป็นปัญหาด้านงบประมาณในการเดินทางศึกษาดูงานและการจัดฝึกอบรม รวมทั้งการฝึกทักษะการผลิตในการทอผ้าไหมให้เกิดความชำนาญต้องปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดความชำนาญจึงต้องใช้ระยะเวลาในการฝึก สมาชิกบางส่วนไม่มีเวลาร่วมกับการฝึกทักษะการผลิต ซึ่งกระบวนการทอผ้าไหมเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความชำนาญและประสบการณ์ของผู้ทำการทอ แต่สมาชิกส่วนใหญ่เป็นคนวัยหนุ่มสาวที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการทอผ้าทำให้ขาดแรงงานในการผลิต รวมทั้งการถ่ายทอดประสมกรรมเป็นมีลักษณะการปฏิบัติจึงต้องใช้เวลาในการสร้างทักษะในแต่ละขั้นตอนค่อนข้างมาก และกระบวนการทอจะมีขั้นตอนที่ซับซ้อนทำให้ต้องมีการฝึกทักษะในแต่ละขั้นตอนให้ชำนาญก่อนที่จะเพิ่มทักษะในขั้นตอนอื่น ๆ ต่อไป

1.1.2 ด้านคณะกรรมการ

กลุ่มอาชีพในชนบทส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐในการก่อตั้งกลุ่ม โดยจะมีรูปแบบการบริหารจัดการในรูปแบบคณะกรรมการที่คัดเลือกจากสมาชิกที่เป็นชาวบ้านทั่วไป

จากการสังเกตคณะกรรมการของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอกที่ได้รับ การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละส่วนจะขาดทักษะ ประสบการณ์การบริหารจัดการตามที่ได้รับมอบหมายซึ่งการบริหารเป็นไปในลักษณะวิถีชาวบ้าน ยังขาดการนำหลักวิชาการมาใช้ในการบริหารจัดการทำให้การพัฒนาต้องใช้เวลาในการพัฒนา

ในการทำงานเดียวกันปัญหาการบริหารจัดการด้านคณะกรรมการของกลุ่ม
ทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกจากการสัมภาษณ์มีดังนี้

นางวรรณ โกบุรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ปัญหา
ด้านคณะกรรมการเป็นปัญหาเกี่ยวกับความรู้และทักษะทางด้านการบริหารจัดการกลุ่ม องค์กร ซึ่ง
บางส่วนต้องอาศัยทักษะทางวิชาการเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้การบริหารจัดการกลุ่มเป็นไปได้ไม่ราบรื่น

นางสมพาน กองรัมย์ อายุ 52 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า คณะกรรมการ
ขาดทักษะการบริหารงานกลุ่มที่จะนำพากลุ่มสู่การพัฒนา บางส่วนต้องคอยรับคำแนะนำจาก
หน่วยงานภาครัฐทำให้องค์กรภาครัฐอาจมีอำนาจในการครอบงำความคิดของคณะกรรมการได้

นางเรณู ขะจีฟ้า อายุ 51 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ปัญหา
ด้านคณะกรรมการเป็นปัญหาด้านทักษะการจัดการ เช่น ทักษะการตลาด การประชาสัมพันธ์
เป็นต้น ซึ่งส่งผลต่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

นางสมจิตร โกดิรัมย์ อายุ 45 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า คณะกรรมการ
ที่ได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเครือญาติ และมีทักษะเฉพาะตัวของแต่ละคน เช่น
บางคนมีทักษะด้านการทอ การฟอก การย้อม หรือการมัดหมี่ ซึ่งเป็นทักษะทางด้านการผลิต
แต่ขาดทักษะทางด้านการบริหารกลุ่ม การบริหารจะใช้หลักความสัมพันธ์เป็นแนวทางในการ
บริหารจัดการ

นางพงษ์ศรี แก้วพรม อายุ 50 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กรรมการยังขาด
ทักษะทางด้านการบริหารจัดการกลุ่มทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ช้า เนื่องจากขาดทักษะ
การบริหารจัดการส่งผลทำให้ไม่มีการสัมพันธ์กับกลุ่มอื่น ๆ ได้ และไม่สามารถสร้างเครือข่ายได้
กลุ่มอาชีพที่เกิดขึ้นจากการสนับสนุนโดยภาครัฐจะมีลักษณะการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการ
และมีการแบ่งหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ของกลุ่มอาชีพทั่วไป

ปัญหาด้านคณะกรรมการของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก จากการ
สนทนากลุ่มมีดังต่อไปนี้

นางลำพอง โกดิรัมย์ อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ปัญหาของ
กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก ด้านคณะกรรมการเป็นปัญหาด้านทักษะการบริหารกลุ่มซึ่งขาด
ความรู้ด้านการบริหารทำให้ไม่มีการกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนา

นางลำชี กุรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กรรมการที่ได้รับการ
การคัดเลือกจากสมาชิกไม่มีประสบการณ์ด้านการบริหารงานกลุ่มทำให้ขาดการสัมพันธ์กับ
กลุ่มอาชีพอื่นที่อาจเป็นภาคีเครือข่ายการพัฒนาได้ ทำให้กลุ่มขาดข้อมูลในการกำหนด
แนวทางการพัฒนา

นางยุพา กิษะรมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนนากลุ่ม) กล่าวว่า กรรมการบางคน มีงานประจำที่ต้องทำทำให้ไม่มีเวลาในการบริหารจัดการกลุ่ม ส่งผลให้การบริหารกลุ่มไม่มีความต่อเนื่อง

นางสมพิศ ใจดี อายุ 45 ปี (2554 : สนนากลุ่ม) กล่าวว่า คณะกรรมการขาดทักษะหรือประสบการณ์ทางการบริหารจัดการกลุ่มทำให้การบริหารจัดการเป็นการบริหารจัดการในลักษณะของการบริหารจัดการแบบวิถีชาวบ้านที่ส่งผลให้มีการพัฒนาช้า

นางปนัดดา กระรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนนากลุ่ม) กล่าวว่า กรรมการขาดความรู้ด้านการนำหลักวิชาการบริหารองค์กรมาปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารกลุ่มอาชีพทำให้ไม่มีการกำหนดแนวทางในการพัฒนา

ปัญหาด้านคณะกรรมการ จากการสนทนากลุ่มเห็นได้ว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับทักษะประสบการณ์ในการบริหารจัดการกลุ่มซึ่งไม่มีการนำหลักวิชาการสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารทำให้ไม่มีการกำหนดแนวทางในการพัฒนาไว้ นอกจากนี้กรรมการบางคนมีหน้าที่ประจำจึงไม่ค่อยมีเวลาในการบริหารงานกลุ่มเนื่องจากคณะกรรมการเป็นชาวบ้านทั่วไปไม่มีความรู้ทางด้านการบริหารจัดการตามหลักวิชาการสมัยใหม่ ทำให้การพัฒนาเป็นไปอย่างช้า ๆ และไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มอื่นได้ การสร้างภาคีเครือข่ายจึงไม่เกิดขึ้น นอกจากนี้บางส่วนยังต้องขอรับคำแนะนำจากองค์กรภาครัฐซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการครอบงำด้านความคิดของคณะกรรมการได้

1.1.3 ด้านสมาชิก

สมาชิกเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของกลุ่มอาชีพ หากไม่มีสมาชิกกลุ่มไม่สามารถที่จะดำรงอยู่ได้ ดังนั้นสมาชิกจึงเป็นปัจจัยที่จะนำองค์กรไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

จากการสังเกตปัญหาด้านสมาชิกของกลุ่มทอผ้าไหมเป็นปัญหาเกี่ยวกับเวลาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มซึ่งสมาชิกจะมีอาชีพหลักคือทำนา ซึ่งในฤดูกาลปักดำจะมีเวลาในการทำกิจกรรมกลุ่มน้อยลงเพราะต้องทำนาหลังจากเก็บเกี่ยวเสร็จจึงได้เข้าร่วมกิจกรรมการผลิตกับทางกลุ่มได้

ในส่วน ปัญหาด้านสมาชิกของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกจากการสัมภาษณ์มีดังนี้

นางอุไรวรรณ ไชยสุวรรณ อายุ 52 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่าปัญหาสมาชิกของกลุ่มจะเป็นปัญหาด้านเวลา เพราะสมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพประจำคือการเกษตร ทำให้การผลิตในช่วงฤดูกาลทำนาจะหยุดหรือใช้เวลามากขึ้น

นางมณี กระรัมย์ อายุ 47 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า เนื่องจากฐานะของสมาชิกส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยทำให้บางครั้งการระดมทุนเป็นไปด้วยความลำบาก ส่งผลให้การบริหารด้านทุนของกลุ่มขาดความต่อเนื่อง

นางบุญซ้อย เกรรัมย์ อายุ 60 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า สมาชิกจะไม่ค่อยมีเวลามาทำงานที่กลุ่มมากนักโดยเฉพาะฤดูกาลปักดำ ทำให้ขาดการติดต่อสื่อสารกันบางช่วงเวลาการผลิตจึงไม่ต่อเนื่อง

นางชินิตย์ เพชรเลิศ อายุ 39 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า สมาชิกบางคนไม่มีความรู้ทางด้านการผลิตผ้าไหมทำให้ต้องมาฝึกและสร้างประสบการณ์การทอผ้าไหมทุกขั้นตอนต้องใช้ระยะเวลาในการฝึก ส่งผลให้ขาดแรงงานในการผลิต

นางวรรณุช นาสินชาติ อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า สมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านที่มีอาชีพประจำคือเกษตรกรรม การแบ่งเวลามาทำงานที่กลุ่มจึงต้องแบ่งเวลาจากงานประจำซึ่งส่งผลให้มีเวลาผลิตน้อย อาจส่งผลต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์ได้

ในทำนองเดียวกัน จากการสนทนากลุ่มถึงประเด็นปัญหาด้านสมาชิกมีดังต่อไปนี้

นางละเมียด ชะจีฟ้า อายุ 47 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า สมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านที่มีอาชีพเกษตรกรรมต้องรอกเวลาออกฤดูกาลจึงจะได้ร่วมงานกับทางกลุ่มได้อย่างเต็มที่ส่งผลให้การผลิตเกิดการหยุดลงชั่วคราว

นางนวลจันทร์ กุรมรัมย์ อายุ 49 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า สมาชิกที่เป็นคนรุ่นใหม่ขาดทักษะและไม่มีประสบการณ์ด้านการทอผ้าไหม ทำให้ขาดแรงงานการผลิต

นางมณฑา โกดิรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า สมาชิกบางส่วนมีงานประจำที่ต้องทำไม่ค่อยมีเวลาทำกิจกรรมที่กลุ่มส่งผลต่อการเสริมสร้างทักษะการผลิตและกลุ่มไม่มีแรงงานการผลิตที่เพียงพอ ประกอบกับการทอผ้าไหมมีขั้นตอนซับซ้อนและต้องใช้เวลาด้วย

นางลำพอง โกดิรัมย์ อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า สมาชิกไม่มีเวลาทำกิจกรรมที่กลุ่มส่งผลให้การผลิตไม่ต่อเนื่อง

นางบัญญัติ สุทร อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า สมาชิกขาดทักษะการผลิตซึ่งบางขั้นตอนของการทอผ้าไหมต้องใช้ความชำนาญ ส่งผลให้กลุ่มผลิตสินค้าได้ปริมาณน้อย

เห็นได้ว่าปัญหาด้านสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก เป็นปัญหาเกี่ยวกับเวลาและประสบการณ์ในการทำงานกลุ่ม แม้ว่าสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก เป็นชาวบ้าน

ที่อาศัยอยู่ในชุมชน แม้จะเป็นคนรุ่นใหม่มีความรู้ด้านต่าง ๆ แต่ยังคงขาดประสบการณ์ในการทำงาน ในองค์กรชุมชนหรือกลุ่มอาชีพที่มีอยู่ในชุมชน ซึ่งไม่มีเวลามาปฏิบัติงานที่กลุ่ม เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพทางเกษตรกรรมในช่วงฤดูกาลปักดำจะไม่ค่อยมีเวลาเพื่อมาทำการผลิตที่กลุ่ม เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงจะมีเวลามากขึ้น ปัญหาด้านเวลาของสมาชิกส่งผลให้การผลิตของกลุ่มเป็นไปด้วยความล่าช้า ใช้เวลานาน ซึ่งส่งผลต่อปริมาณการผลิตของกลุ่ม รวมทั้งส่งผลต่อการเสริมสร้างทักษะให้กับตนเองและทำให้การผลิตเกิดความล่าช้า

1.1.4 ด้านทุน

ทุนดำเนินการของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก จะมาจากการระดมทุนจากสมาชิก ขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรปกครองท้องถิ่น และการหักจากผลกำไรที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์

จากการสังเกตสังเกตเห็นได้ว่ากลุ่มไม่สามารถระดมทุนจากสมาชิกได้อย่างต่อเนื่อง เพราะสมาชิกมีรายจ่ายในครอบครัวสูงขึ้นเมื่อถึงฤดูกาลทำนา

ในส่วนปัญหาด้านทุนของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกจากการสัมภาษณ์มีดังนี้

นางทองเมียน เกรรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มมีทุนดำเนินการน้อยเนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่เป็นคนไม่ค่อยมีฐานะ ทำให้การระดมทุนได้น้อย

นางสาวสุภา โกติรัมย์ อายุ 41 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มขาดแหล่งทุนสนับสนุนเพื่อจัดซื้อวัตถุดิบ หากจะนำเงินทุนที่ระดมจากสมาชิกไปจัดซื้อคงไม่เพียงพอ

นางละออง ผลาหาญ อายุ 61 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มไม่สามารถระดมทุนได้อย่างต่อเนื่องทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียน หากผลิตเส้นไหมไม่เพียงพอจะทำให้ขาดวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

นางมณี กระรัมย์ อายุ 47 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า แหล่งทุนสนับสนุนกลุ่มในการจัดซื้อวัตถุดิบและอุปกรณ์มีเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลสนวน ในส่วนศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ 26 จังหวัดบุรีรัมย์ สนับสนุนเพียงด้านการอบรมเท่านั้น ทำให้ขาดทุนในการจัดหาวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิต

นางประมุน โกติรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การสนับสนุนทุนจากหน่วยงานราชการและการจัดสรรจากผลกำไรมีจำนวนน้อยทำให้เงินทุนหมุนเวียนของกลุ่มในการจัดซื้อวัตถุดิบไม่เพียงพอ

นอกจากนี้ปัญหาด้านทุนของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก จากการสนทนากลุ่มมีดังนี้

นางสุวรรณค์ อูสารัมย์ อายุ 51 ปี (2554 : สนนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ทุนดำเนินการของกลุ่มมีจำนวนน้อยเนื่องจากการระดมทุนจากสมาชิกมีจำนวนน้อย รวมทั้งสมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมที่ไม่มีรายได้ประจำจึงไม่สามารถระดมทุนได้มาก

นางลำชี กุมรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มขาดแหล่งทุนในการสนับสนุนการบริหารจัดการที่จะทำให้เกิดการหมุนเวียนของทุนมีความคล่องตัว นอกเหนือจากทุนที่สมาชิกได้ร่วมทุนด้วย ส่งผลต่อการบริหารจัดการกลุ่มในด้านอื่น ๆ ด้วย

นางยุพา กิษรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การจัดสรรทุนจากผลกำไรซึ่งเป็นทุนหมุนเวียนของกลุ่มมีน้อยไม่สามารถที่จะนำไปจัดซื้อวัตถุดิบให้เพียงพอต่อความต้องการในการผลิตได้

นางสมพิศ ใจดี อายุ 45 ปี (2554 : สนนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มไม่มีการระดมทุนอย่างต่อเนื่องเพราะสมาชิกที่มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นผู้ไม่มีฐานะทำให้การระดมทุนในแต่ละครั้งได้จำนวนน้อยไม่เพียงพอในการบริหารจัดการ

นางปนัดดา กะรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มขาดแหล่งทุนที่จะสนับสนุนเพื่อจัดซื้อจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และวัตถุดิบในการผลิตส่งผลให้กลุ่มมีวัตถุดิบและอุปกรณ์ไม่เพียงพอ เกิดความล่าช้าในการผลิต

เห็นได้ว่ากลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกมีปัญหาด้านทุน กล่าวคือ ไม่สามารถที่จะระดมทุนจากสมาชิกเป็นจำนวนมากได้เนื่องจากสมาชิกมีฐานะไม่ดีทำให้ระดมทุนได้น้อย ขาดแหล่งเงินทุนที่จะสนับสนุนเพื่อการจัดซื้อวัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ในการผลิต ซึ่งวัตถุดิบมีราคาแพงเมื่อไม่มีแหล่งเงินทุนสนับสนุนจึงทำให้มีการผลิตในปริมาณน้อย ผลกำไรก็น้อย การจัดสรรทุนจากผลกำไรให้เป็นทุนหมุนเวียนจึงมีไม่เพียงพอ แหล่งทุนที่มีอยู่ในพื้นที่มีเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลสนวนที่สนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดซื้อวัตถุดิบ ในส่วนศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ 26 จังหวัดบุรีรัมย์ มีการสนับสนุนเฉพาะด้านวิชาการเท่านั้น

1.1.5 ด้านการผลิต

การผลิตผ้าไหมมีขั้นตอนที่ซับซ้อนและต้องใช้ทักษะ ประสบการณ์ในการผลิตเป็นองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งจะทำให้ผ้าไหมมีคุณภาพและสร้างความสนใจให้กับลูกค้าได้

จากการสังเกต เห็นว่าสมาชิกที่มีทักษะและประสบการณ์ด้านการผลิตมีจำนวนน้อยคนทำให้ไม่สามารถที่จะผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการได้ ซึ่งการผลิตให้รวดเร็วต้องใช้แรงงานการผลิตที่เพียงพอในแต่ละขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนที่ต้องใช้ความชำนาญ เช่น มัดหมี่ เป็นต้น

ในส่วนปัญหาด้านการผลิตของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอกจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

นางสำเร็จ โกติรัมย์ อายุ 48 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การผลิตผ้าไหมมีความซับซ้อนและต้องใช้ระยะเวลาในแต่ละขั้นตอน ประกอบกับกลุ่มไม่มีเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการผลิตทำให้การผลิตมีความล่าช้า

นางพัฒนา กุรัมย์ อายุ 41 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า สมาชิกขาดทักษะการผลิตประกอบกับการผลิตมีขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ผลิตสินค้าได้ปริมาณน้อย

นางวรรณ โกบุรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มไม่มีเทคโนโลยีการผลิต เช่น เครื่องกรอเส้นไหม ทำให้ต้องใช้เวลานานในการกรอเส้นไหม การนำเทคโนโลยีมาใช้จะทำให้ใช้เวลาในการผลิตน้อยลง

นางวรรณ นาสินชาติ อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก มีปัญหาด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตมีราคาสูง กล่าวคือ ถ้ากลุ่มผลิตเส้นไหมไม่เพียงพอจะต้องซื้อเส้นไหมจากตลาดที่มีราคากิโลกรัมละ 1,000-1,200 บาท เมื่อต้นทุนการผลิตสูงทำให้ต้องจำหน่ายในราคาสูงขึ้นสินค้าจะไม่สามารถจำหน่ายในกลุ่มลูกค้าทั่ว ๆ ไปได้

นางลำไพ เบริระคน อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ปัญหาของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก มีปัญหาด้านการผลิตมีการใช้ลวดลายที่ได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ทำให้ไม่มีลวดลายที่แปลกใหม่ การผลิตยังคงมีลักษณะที่อาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่

นางทองเมี้ยน เกรรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอกมีปัญหาด้านการผลิตซึ่งสมาชิกกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอกส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการทอผ้าไหม แต่ละคนจะมีทักษะการผลิตในแต่ละขั้นตอนที่แตกต่างกัน เช่น ถนัดการมัดหมี่ แต่ไม่มีทักษะการฟอก ย้อม หรือทอ หรือมีทักษะการทอแต่ไม่มีทักษะการมัดหมี่ เป็นต้น

นางเรณู ขะจีฟ้า อายุ 51 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การผลิตมีอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ทำให้การผลิตล่าช้าในบางขั้นตอน

นางลำดวน รอบแคว้น อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า รูปแบบการผลิตยังใช้รูปแบบดั้งเดิมแม้ว่าผลิตภัณฑ์จะมีคุณค่าแต่การผลิตในปริมาณมากจะไม่สามารถผลิตได้ทันกับความต้องการของลูกค้า

จากการสนทนากลุ่มถึงปัญหาด้านการผลิต มีดังนี้

นางปนัดดา กระรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ปัญหาของกลุ่ม เป็นปัญหาด้านการผลิตที่มีต้นทุนในการผลิตสูง เพราะเส้นไหมมีไม่เพียงพอทำให้ต้องหาซื้อ ในตลาดเส้นไหมที่มีราคาสูง ส่งผลต่อการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

นางสาวบัญชา สุทร อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ปัญหาของกลุ่ม เป็นปัญหาในขั้นตอนการผลิตที่มีความซับซ้อน ต้องใช้เวลาในการผลิตเป็นเวลานาน

นางจิตรา โกศิรัมย์ อายุ 50 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การผลิตเป็นปัญหา สำคัญของกลุ่มเพราะผู้ผลิตต้องมีความชำนาญในการผลิต โดยเฉพาะในขั้นตอนการมัดหมี่ซึ่งเป็น ขั้นตอนที่ต้องสร้างลายผ้าที่แปลกใหม่และให้น่าสนใจขึ้น แต่ทางกลุ่มยังขาดการสร้างลายผ้าใหม่ ที่ เป็นความต้องการของตลาด

นางละเมียด ขะจีฟ้า อายุ 47 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การทอผ้าไหม มีขั้นตอนผลิตในหลายขั้นตอนทำให้ต้องใช้อุปกรณ์ในแต่ละขั้นตอนมาก ประกอบกับกลุ่มยังคงใช้ วิธีการทอแบบดั้งเดิมทำให้การผลิตต้องใช้ระยะเวลา

นางนวลจันทร์ กุรัมย์ อายุ 49 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การทอผ้าไหม มีต้นทุนการผลิตสูงเงินทุนหมุนเวียนที่มีอยู่ไม่เพียงพอจึงทำให้การผลิตหยุดลงในบางครั้ง ประกอบ กับมีขั้นตอนการผลิตที่ซับซ้อนส่งผลต่อปริมาณการผลิตของกลุ่ม

เห็นได้ว่าปัญหาด้านการผลิตของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอกเป็นปัญหา ด้านต้นทุนการผลิตที่สูง มีขั้นตอนการผลิตที่ซับซ้อน ส่งผลต่อการใช้เวลาในการผลิตและสมาชิก ที่ผลิตขาดประสบการณ์และทักษะการผลิตทำให้ขาดแรงงานในการผลิต อุปกรณ์ในการผลิตมี ไม่เพียงพอและไม่มีเทคโนโลยีที่ใช้ในกระบวนการผลิตทำให้การผลิตมีความล่าช้าใช้ระยะ เวลานานมากขึ้นในกระบวนการผลิต ส่งผลต่อปริมาณการผลิตของกลุ่ม เพราะกระบวนการ ขั้นตอนการผลิตผ้าไหม มีอุปกรณ์ วัสดุดิบ จำนวนมาก และมีขั้นตอนที่ซับซ้อน แม้เป็นผลิตภัณฑ์ ที่มีคุณค่าในทางวัฒนธรรมแต่การดำเนินการเพื่อเป็นธุรกิจทำให้ไม่สามารถพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว

1.1.6 ด้านการตลาด

ความต้องการผลิตภัณฑ์ของลูกค้าเป็นปัจจัยในการกำหนดลักษณะของ ผลิตภัณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และต้องมีการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับ ลักษณะของตลาดจึงจะทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายของกลุ่มได้ การตลาดเป็น ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ หากการบริหารจัดการด้านการตลาดไม่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้ไม่สามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้

จากการสังเกตเกี่ยวกับปัญหาด้านการตลาด เห็นว่า กรรมการผู้รับผิดชอบ
ขาดประสบการณ์และความรู้ในการด้านการตลาด เช่น การจัดโปรโมชั่น การลดราคา เป็นต้นทำให้
สินค้าหรือผลิตภัณฑ์เป็นที่นิยมหรือลูกค้ารู้จักน้อย

ปัญหาด้านการตลาดของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกจากการสัมภาษณ์
มีดังนี้

นางวิไล กิรัมย์ อายุ 44 ปี (2554 ; สัมภาษณ์) กล่าวว่า ปัญหาด้านการตลาด
ของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก เป็นปัญหาด้านแหล่งตลาดสำหรับจำหน่ายผ้าไหมมีน้อย ทำให้
สินค้าจำหน่ายไม่ได้

นางมณีรัตน์ ประจันบาล อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มทอผ้าไหม
ในท้องถิ่นมีจำนวนมากและตลาดในการจำหน่ายมีจำนวนน้อยทำให้เกิดการแข่งขันทางด้านราคา
จึงทำให้ผลกำไรลดลงไป

นางเจียมจิตต์ การรัมย์ อายุ 44 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ผ้าไหมมีราคา
แพงทำให้คนทั่วไปไม่นิยมใช้ผ้าไหม จะมีลูกค้าเพียงบางกลุ่มเท่านั้นทำให้ไม่มีที่จำหน่ายผ้าไหม

นางสำราญ กระรัมย์ อายุ 58 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กรรมการขาดทักษะ
ทางการตลาดทำให้ไม่สามารถหาตลาดเพิ่มได้ ประกอบกับในท้องถิ่นมีกลุ่มทอผ้าไหมจำนวน
มากจึงทำให้เกิดการแข่งขันในการจำหน่าย

นางปราณี ขะจีฟ้า อายุ 42 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ผ้าไหมมีต้นทุน
การผลิตที่สูงทำให้ราคาแพง ไม่สามารถที่จะหาตลาดทั่วไปจำหน่ายได้ ซึ่งตลาดผ้าไหมเป็นลูกค้า
เฉพาะกลุ่มเท่านั้นทำให้ผ้าไหมไม่สามารถจำหน่ายในปริมาณมากได้

นางเสงี่ยม วงศ์สุวรรณ อายุ 51 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ปัญหากลุ่ม
ทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก มีปัญหาเกี่ยวกับตลาดเพื่อการจำหน่ายสินค้า การตลาดส่วนใหญ่จะ
จำหน่ายในงานเทศกาล หรืองานแสดงสินค้าที่ทางองค์กรภาครัฐหรือเอกชนจัดขึ้นทำให้ไม่สามารถ
จำหน่ายสินค้าได้ในปริมาณที่มาก นอกจากนั้นต้นทุนการผลิตราคาสูงทำให้ต้องจำหน่ายสินค้า
ในราคาสูงขึ้น ทำให้มีกลุ่มลูกค้าน้อย กลุ่มลูกค้าส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ 40 ปี ขึ้นไป

นางอุไรวรรณ ไชยสุวรรณ อายุ 52 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ปัญหากลุ่ม
ทอผ้าไหมมีปัญหาเกี่ยวกับการตลาด เพราะขาดความรู้เรื่องการตลาด ไม่มีทักษะการขายสินค้าและ
ขาดความรู้ในการขยายตลาด นอกจากนั้น การขาดความรู้และประสบการณ์ในการประชาสัมพันธ์
ทำให้กลุ่มลูกค้าไม่รู้จักผลิตภัณฑ์ผ้าไหมของกลุ่ม

นางพงษ์ศรี แก้วพรม อายุ 50 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ปัญหาของกลุ่ม
ทอผ้าไหมบ้านสวนนอก มีปัญหาเกี่ยวกับการตลาดที่มีกลุ่มลูกค้าที่นิยมผ้าไหม มีจำนวนน้อย

149

ทำให้การจำหน่ายผ้าไหมเป็นการจำหน่ายเฉพาะกลุ่มที่เคยใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมเท่านั้น นอกจากนี้
ผ้าไหมเป็นสินค้าราคาสูงการจำหน่ายจึงยังไม่เป็นที่นิยมของกลุ่มคนทั่วไป

ปัญหาด้านการตลาดของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอกจากการสนทนากลุ่ม
มีดังต่อไปนี้

นางสุวรรณ อูสารัมย์ อายุ 51 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มขาดทักษะ
ความรู้ในการขยายตลาดและทักษะการขายผลิตภัณฑ์ทำให้การขายผลิตภัณฑ์มีข้อจำกัด
ด้านการกำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย รวมทั้งรูปแบบการขายไม่เป็นที่สนใจของกลุ่มลูกค้า

นางสมพิศ ใจดี อายุ 45 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มทอผ้าไหม
บ้านสวนนอก มีคู่แข่งทางการตลาดมาก ซึ่งในเขตพื้นที่ใกล้เคียงและพื้นที่อื่น ๆ จะมีกลุ่ม
ทอผ้าไหมที่ได้รับการสนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มจากหน่วยงานของรัฐเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิด
การแข่งขันมากขึ้น

นางลำชี กุมรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มทอผ้าไหม
บ้านสวนนอก มีปัญหาด้านการตลาดในประเด็นที่ทางกลุ่มยังไม่ทราบความต้องการของลูกค้า
ทำให้ไม่สามารถกำหนดลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าได้ และตลาดในการ
ขายผ้าไหมมีจำนวนน้อยทำให้การตลาดเพิ่มต้องใช้เวลา

นางบัญชา สุทร อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ตลาดสำหรับ
จำหน่าย ผ้าไหมมีจำนวนน้อย แต่กลุ่มผลิตผ้าไหมมีจำนวนมากทำให้เกิดการแข่งขันทางการตลาด
เห็นได้ว่าปัญหาด้านการตลาดเป็นปัญหาเกี่ยวกับทักษะด้านการตลาดของ
กรรมการที่ต้องมีความรู้ในการหาตลาดเพิ่ม ตลาดผ้าไหมมีจำนวนน้อยประกอบกับมีกลุ่มผลิต
ผ้าไหมจำนวนมากจึงเกิดการแข่งขันมากขึ้นทำให้เกิดการแข่งขันทางส่วนแบ่งการตลาดและผ้าไหม
มีราคาแพงเนื่องจากมีต้นทุนการผลิตที่สูง ลูกค้าทั่วไปไม่มีความสนใจที่จะซื้อผ้าไหมซึ่งไม่สามารถ
กำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมายได้

1.1.7 ด้านการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์สินค้าจะทำให้ลูกค้าทราบถึงลักษณะของผลิตภัณฑ์ซึ่งจะ
ส่งผลให้เกิดการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ กล่าวได้ว่าการประชาสัมพันธ์เป็นการสร้าง โอกาสเพื่อ
การสร้างตลาดและเพื่อหาช่องทางจำหน่ายเพิ่มให้กับผลิตของกลุ่ม

จากการสังเกต เห็นว่าการประชาสัมพันธ์ของกลุ่มมีเฉพาะการทำแผ่นพับเพื่อ
การประชาสัมพันธ์ที่มีปริมาณน้อยเพราะยังไม่มียงบประมาณในการจัดทำ ในส่วนที่จัดทำแล้วได้รับ
การสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลสวน เท่านั้น นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์ของกลุ่ม

150

ทอผ้าไหมบ้านสวนนอก ส่วนใหญ่เป็นการบอกต่อถึงลักษณะผลิตภัณฑ์ที่ประสบมาแต่ลูกค้าที่รับ
ข้อมูลจะไม่สามารถได้เห็นลักษณะที่แท้จริงของผลิตภัณฑ์ส่งผลต่อการตัดสินใจสั่งซื้อ

ในส่วนปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก
จากการสัมภาษณ์ มีดังนี้

นางสาวเค วงศ์สุวรรณ อายุ 50 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า
การประชาสัมพันธ์สินค้าของทางกลุ่มขาดความต่อเนื่องทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่เป็นที่รู้จักอย่าง
แพร่หลาย

นางประมุน โกติรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า คณะกรรมการ
ไม่มีประสบการณ์ด้านการประชาสัมพันธ์ทำให้ไม่สามารถกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์
สินค้าได้

นางพัฒนา กุรัมย์ อายุ 41 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มมีช่องทาง
ในการประชาสัมพันธ์สินค้าน้อย ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์สินค้า

นางละออง ผลาหาญ อายุ 61 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มไม่มี
งบประมาณเพื่อการประชาสัมพันธ์เพราะทุนหมุนเวียนมีจำนวนน้อยจึงต้องรอกการสนับสนุนจาก
องค์กรปกครองท้องถิ่นในการประชาสัมพันธ์ทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่มีความต่อเนื่อง

นางวรรณ โกบุรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มไม่มี
การกำหนดแนวทางหรือการกำหนดกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่ประสบ
ผลเท่าที่ควร

ในทำนองเดียวกันปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์จากการสนทนากลุ่มมีดังนี้
นางสาวยุพา กิษะรัมย์ อายุ 39 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มมีปัญหา
ด้านการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ต่อเนื่องเพราะขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการและ
ขาดงบประมาณในการจัดประชาสัมพันธ์ ประชาชนจึงไม่รู้จักผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมาก ส่งผลต่อ
การจำหน่ายผลิตภัณฑ์

นางลำพอง โกติรัมย์ อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ขาดทักษะ
ทางด้านการประชาสัมพันธ์ทำให้ไม่มีการกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์สินค้าให้กลุ่มลูกค้า
อื่น ๆ ได้รับข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจในการสั่งซื้อ

นางมณฑา โกติรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สทนากลุ่ม) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ของกลุ่มไม่มีแนวทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายทำให้คนทั่วไปไม่ได้รับ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

151

นางยุพิน สุทธิ อายุ 52 ปี (2554 : สทนากลุ่ม) กล่าวว่า ขาดแหล่งสนับสนุน ด้านงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ซึ่งการประชาสัมพันธ์ต้องใช้ทุนในการดำเนินการ ทำให้ ขาดความต่อเนื่อง

เห็นได้ว่าปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์มีปัญหาด้านงบประมาณในการ ดำเนินการประชาสัมพันธ์ การขาดแหล่งทุนสนับสนุน คณะกรรมการขาดทักษะความรู้ ประสบการณ์ในการประชาสัมพันธ์ทำให้ไม่มีการกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ให้มีความหลากหลาย ไม่มีการกำหนดแนวทางและกลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์สินค้า เป็นผลมาจากการขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่มีความต่อเนื่อง

ปัญหาของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก จะประสบปัญหากับปัญหาด้านวัตถุดิบในการผลิตที่มีไม่เพียงพอทำให้ต้องซื้อจากภายนอกที่มีราคาแพง ต้นทุนการผลิต จึงสูงขึ้น และขั้นตอนในการผลิตมีความซับซ้อน ต้องใช้ทักษะความชำนาญในการผลิต ทำให้ ขาดแรงงาน การผลิต ในส่วนปัญหาด้านการตลาด มีปัญหาเกี่ยวกับการขยายตลาด เนื่องจาก คณะกรรมการไม่มีความรู้เกี่ยวกับการขยายตลาด ทักษะการขายและรูปแบบการขายไม่เป็นที่สนใจ ของลูกค้า การประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่องเป็นปัญหาที่ทำให้ไม่สามารถขยายตลาดได้ ประกอบกับ ในตลาดผ้าไหมมีคู่แข่งจำนวนมากในแต่ละพื้นที่จะมีกลุ่มทอผ้าไหมที่ได้รับการส่งเสริมจาก หน่วยงานภาครัฐจำนวนมาก ทำให้มีการแบ่งส่วนตลาดมากขึ้น

2. แนวทางแก้ไขปัญหา

ปัญหาของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกเป็นปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในเป็น ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นปัญหาที่สามารถควบคุมได้ ในการศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้ โดยแยกประเด็นการศึกษา ดังนี้

2.1 แนวทางแก้ไขปัญหา จากการการสังเกต สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม

การแก้ไขปัญหากลุ่มอาชีพจะมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ของท้องถิ่น บางปัญหาใช้หลักวิชาการในการแก้ไขผสมผสานกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก แยกเป็นแต่ละด้านดังนี้

2.1.1 ด้านการพัฒนาทักษะการผลิต

ปัญหาทางด้านทักษะการผลิตของสมาชิกเป็นปัจจัยภายในของกลุ่ม โดย
แนวทางแก้ไขปัญหามีดังนี้

จากการสังเกตเห็นได้ว่าแนวทางแก้ไขปัญหาด้านทักษะการผลิตจะมี
แนวทางการจัดฝึกอบรมให้สมาชิกในกระบวนการผลิตในขั้นตอนที่มีความซับซ้อนและต้องใช้
ความชำนาญ เช่น ขั้นตอนการมัดหมี่ เป็นต้น

152

ในส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาด้านทักษะการผลิตจากการสัมภาษณ์มีดังนี้
นางสำเร็จ โกดิรัมย์ อายุ 48 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่ากลุ่มต้องมีการจัด
ฝึกอบรมสมาชิกในกระบวนการผลิตตั้งแต่การฟอก ย้อม มัดหมี่ ให้มีความชำนาญขึ้น

นางสมจิต โกดิรัมย์ อายุ 45 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรหาแหล่งทุน
ในการสนับสนุนการฝึกอบรมเกี่ยวกับกระบวนการผลิตโดยจัดทำหลักสูตรระยะสั้น เช่น 15 วัน
หรือ 30 วันซึ่งจะทำให้สมาชิกมีทักษะการผลิตมากขึ้น

นางวรรณ โกบุรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรมีการนำสมาชิก
ไปศึกษาดูงานกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จหรือศึกษาดูงานที่ศูนย์ศิลปาชีพให้เกิดการพัฒนาทางด้าน
กระบวนการผลิต

นางเรณู ขะจีฟ้า อายุ 51 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า จัดหาทุนเพื่อส่งสมาชิก
เข้าอบรมการผลิตสายผ้าใหม่ ๆ กับทางกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จแล้วให้สมาชิกที่ผ่านการอบรม
มาถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิกคนอื่น ๆ ต่อไป

นางละออง ผลาหาญ อายุ 61 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่าจัดฝึกอบรมสมาชิก
และคนรุ่นใหม่ที่น่าสนใจในการทอผ้าไหมเพื่อให้มีทักษะในการทอผ้าไหม โดยเน้นขั้นตอนที่ต้องใช้
ระยะเวลานาน เช่น การมัดหมี่ เป็นต้น

ในทำนองเดียวกันจากการสนทนากลุ่มได้มีการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญห
ดังนี้

นางมณฑา โกดิรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรมีการขอรับ
การสนับสนุนงบประมาณในการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน เพื่อให้มีความรู้และทักษะในการผลิต
เพิ่มขึ้น

นางยุพิน สุทธิ อายุ 52 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรจัดอบรมสมาชิก
ในการผลิตผ้าไหมทุกขั้นตอนโดยการกำหนดหลักสูตรระยะสั้น และสมาชิกทุกคนต้องเข้ารับ
การฝึกอบรมตามที่กำหนดไว้

นางนวลจันทร์ กุรัมย์ อายุ 49 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรหา
แหล่งทุนเพิ่มเติมเพื่อฝึกอบรม การศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดทักษะในการผลิต

นางละเมียด ขะจีฟ้า อายุ 47 ปี (2554 : สันทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มควรจัดกิจกรรมการฝึกอบรมให้สมาชิกเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม โดยการให้สมาชิกอบรมการผลิตการทอผ้าไหม โดยใช้ผู้ที่มีความชำนาญเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้

การพัฒนาทักษะการผลิตของกลุ่มเป็นปัญหาเกี่ยวข้องกับสมาชิกทุกคนในกระบวนการผลิตโดยตรง โดยแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาทักษะการผลิต มีการเสนอ

153

แนวทางโดยการจัดฝึกอบรมสมาชิกในกระบวนการขั้นตอนการผลิต การจัดการฝึกอบรมควรเน้นกระบวนการผลิตที่มีขั้นตอนที่ใช้ระยะเวลา ทั้งการฟอก ย้อม มัดหมี่ และการทอ รวมทั้งการหาแหล่งทุนในการสนับสนุนการศึกษาดูงานและการฝึกอบรมให้กับสมาชิกและกรรมการเพื่อเพิ่มทักษะการผลิตให้มีประสิทธิภาพและมีความชำนาญมากขึ้น

2.1.2 ด้านคณะกรรมการ

ปัญหาด้านคณะกรรมการเป็นปัญหาด้านทักษะการบริหารจัดการกลุ่มซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาของกลุ่ม

จากการสังเกต แนวทางแก้ไขปัญหาด้านคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ ทักษะด้านความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มของคณะกรรมการมีแนวทางแก้ไขโดยการจัดให้คณะกรรมการเดินทางศึกษาดูงานในกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จและจัดอบรมโดยให้ผู้ที่เชี่ยวชาญด้านการบริหารมาให้ความรู้

แนวทางแก้ไขปัญหาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมีการเสนอแนวทาง ดังนี้

นางวรรณ โกบุรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า องค์กรประกอบด้านคณะกรรมการยังไม่มีที่ปรึกษาควรให้ผู้มีความรู้ด้านการบริหารจัดการเป็นที่ปรึกษาซึ่งจะทำให้สะดวกในการขอคำแนะนำในการบริหารจัดการได้ทันต่อเหตุการณ์

นางสมพาน กองรัมย์ อายุ 52 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า คณะกรรมการควรจัดหางบประมาณเพื่อการศึกษาดูงานและการฝึกอบรมในหลักสูตรการบริหารกลุ่ม โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ด้านบริหารจัดการเป็นผู้ดำเนินการอบรมซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้และมีแนวทางในการบริหารจัดการในอนาคต

นางเรณู ขะจีฟ้า อายุ 51 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า คณะกรรมการควรมีการระดมความคิดในการบริหารจัดการด้านการตลาดร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เกิดแนวคิดในการตลาดและช่องทางการจำหน่ายสินค้า

นางสมจิตร โกติรัมย์ อายุ 45 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า คณะกรรมการต้องมีการสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม ซึ่งจะทำให้เกิดทักษะทางการบริหารจัดการกลุ่มในด้านต่าง ๆ ได้

นางพงษ์ศรี แก้วพรม อายุ 50 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรจัดฝึกอบรมคณะกรรมการในการบริหารจัดการแต่ละด้านที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเพื่อให้กรรมการมีทักษะ ความรู้ทางการบริหารจัดการกลุ่ม

154

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านคณะกรรมการจากการสนทนากลุ่ม มีดังต่อไปนี้
นางลำพอง โกดิรัมย์ อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กรรมการควรจัดหาทุนเพื่อฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานกลุ่มแล้วนำมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน

นางลำชี กุรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มอาชีพอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการกลุ่มซึ่งจะทำให้กรรมการมีประสบการณ์และมีทักษะการบริหารจัดการเพิ่มขึ้น

นางยุพา กิษะรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กรรมการควรเข้ารับการฝึกอบรมในการบริหารจัดการกลุ่มเพื่อให้มีความรู้และนำมาประยุกต์ใช้กับกลุ่มของตนเองได้

นางสมพิศ ใจดี อายุ 45 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดอบรมคณะกรรมการด้านการบริหารจัดการ โดยเชิญผู้มีความรู้ด้านการบริหารองค์กรมาเป็นผู้ให้ความรู้

นางปนัดดา กะรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ขอรับการสนับสนุนทุนการอบรม การศึกษาดูงานจากองค์กรบริหารส่วนตำบลสวนเพื่อใช้ในการอบรมและการเดินทางศึกษาดูงานกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จทางด้านการบริหารเพื่อให้เกิดความรู้และทักษะการบริหาร

เห็นได้ว่าการเสนอให้คณะกรรมการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่ม โดยให้ผู้มีความรู้เป็นผู้ดำเนินการอบรม นอกจากนั้นยังเสนอให้มีการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองท้องถิ่นเพื่อเป็นทุนในการอบรมและการศึกษาดูงานกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จทางด้านการบริหารจัดการกลุ่มและคณะกรรมการต้องสร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการบริหารจัดการองค์กร

2.1.3 ด้านสมาชิก

จากการศึกษาถึงแนวทางแก้ไขปัญหาด้านสมาชิกของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก มีดังนี้

จากการสังเกตในการแก้ไขปัญหาด้านสมาชิกเป็นแนวทางเดียวกับทาง คณะกรรมการและสมาชิกได้เสนอ ได้แก่ ให้สมาชิกสามารถนำงานไปทำที่บ้านของตนเองได้แต่มีการกำหนดว่าผู้ที่นำงานไปทำที่บ้านต้องเป็นผู้มีความชำนาญในขั้นตอนการผลิตที่จะทำ เช่น การมัดหมี่ การกรอเส้นไหม เป็นต้น

155

แนวทางแก้ไขปัญหามาจากการสัมภาษณ์ มีดังนี้

นางอุไรวรรณ ไชยสุวรรณ อายุ 52 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรจัดประชุมและชี้แจงทำความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มให้สมาชิกได้เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินการเพื่อให้สมาชิกได้ใช้เวลาบางส่วนมาร่วมกิจกรรมของกลุ่ม

นางมณี กระรัมย์ อายุ 47 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรจัดเวรเพื่อมาดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเพื่อให้การผลิตของกลุ่มมีความต่อเนื่องหรือใช้เวลาในช่วงที่สมาชิกว่างจากงานประจำมาทำกิจกรรมของกลุ่ม

นางบุญซ้อย เกรรัมย์ อายุ 60 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การผลิตบางขั้นตอนควรให้สมาชิกนำกลับไปทำที่บ้านได้ โดยเฉพาะผู้ที่มีความชำนาญแล้ว เช่น การมัดหมี่ การกรอไหมเข้าหลอด เป็นต้น

นางวรรณ นาสินชาติ อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรให้สมาชิกจัดเวรเพื่อผลัดเปลี่ยนมาทำกิจกรรมที่กลุ่มหรือให้สมาชิกนำไปทำที่บ้านในบางขั้นตอนของการผลิตซึ่งจะลดปัญหาการแบ่งเวลาของสมาชิกได้

ในทำนองเดียวกันแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านสมาชิกจากการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

นางละเมียด ขะจีฟ้า อายุ 47 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรให้สมาชิกที่มีความชำนาญด้านการผลิตนำไปทำที่บ้านได้ เช่น การมัดหมี่ การกรอไหม เป็นต้น ซึ่งจะแก้ปัญหาด้านเวลาที่สมาชิกมาทำกิจกรรมที่กลุ่มได้

นางนวลจันทร์ กุรมรัมย์ อายุ 49 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดหาทุนและให้เข้ารับการฝึกการทอผ้าจากกลุ่มต่าง ๆ ที่มีความชำนาญซึ่งจะทำให้สมาชิกได้เพิ่มทักษะการผลิตเพิ่มขึ้น

นางมณฑา โกติรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กรรมการหรือสมาชิกที่มีความชำนาญควรเป็นต้นแบบและคอยถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับสมาชิกผู้ที่ยังไม่มีทักษะการผลิตให้มีความชำนาญขึ้น

นางลำพอง โกดิรัมย์ อายุ 55 ปี (2554 : สันทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรนำเทคโนโลยีการผลิตมาใช้ในบางขั้นตอน เช่น การกรอเส้นไหม หรือใช้กักระตุกแทนที่กรรมดา เป็นต้น

นางบัญชา สุทร อายุ 55 ปี (2554 : สันทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรส่งเสริมให้สมาชิกที่ยังไม่มีความชำนาญทางด้านการผลิตได้รับการถ่ายทอดความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่องซึ่งจะทำให้เกิดทักษะการผลิตได้

156

แนวทางแก้ไขปัญหาด้านสมาชิก พบว่า มีแนวทางโดยให้สมาชิกเข้ารับการฝึกอบรมการผลิตในแต่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ในส่วนกระบวนการผลิตบางขั้นตอนให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมหรือเทคโนโลยีพื้นบ้านเข้ามาใช้ในกระบวนการผลิต เช่น เครื่องกรอเส้นไหม กักระตุกแทนที่ดั้งเดิม เป็นต้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเวลาในการร่วมกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกแก้ไขโดยให้จัดประชุมชี้แจงให้สมาชิกเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม และให้มีการจัดเวรเพื่อผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนในการทำกิจกรรมของกลุ่มร่วมกัน นอกจากนี้ยังให้สามารถนำไปทำที่บ้านได้ เช่น การมัดหมี่ซึ่งผู้ที่มีความชำนาญจะสามารถนำไปทำที่บ้านได้

2.1.4 ด้านทุน

จากการศึกษาถึงแนวทางแก้ไขปัญหาด้านทุนของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกมีผลการศึกษา ดังนี้

จากการสังเกตแนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกด้านทุนให้มีการระดมทุนจากสมาชิกทุกเดือนตามความสามารถของสมาชิกที่จะเพิ่มทุนให้กับตนเองได้ และให้มีการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาด้านทุนจากการสัมภาษณ์ มีดังนี้

นางทองเมี้ยน เกรรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรหาแหล่งสนับสนุนทุนเพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้มีทุนในการดำเนินการและทุนหมุนเวียนมากขึ้น

นางสาวสุภา โกดิรัมย์ อายุ 41 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ทุนที่เป็นวัตถุประสงค์ควรส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการร่วมทุน เช่น การปลูกหม่อนในพื้นที่ของสมาชิกเพิ่มขึ้น การส่งเสริมให้มีการเลี้ยงไหมในปริมาณที่มากขึ้น

นางละออง ผลาหาญ อายุ 61 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรให้สมาชิกมีการลงหุ้นเดือนละครั้งเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนและเป็นเงินออมของสมาชิก โดยระดมในจำนวนที่สมาชิกสามารถร่วมทุนได้ ซึ่งจะทำให้มีเงินหมุนเวียนอยู่ตลอด

นางมณี กระรัมย์ อายุ 47 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรดำเนินการขอรับการสนับสนุนไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การสนับสนุนทุนหรือวัตถุดิบในการผลิตจะทำให้การผลิตต่อเนื่อง

โกดิรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรมีการกำหนดในการจัดสรรกำไรให้มีการหักเงินทุนจากผลกำไรเพิ่มขึ้นซึ่งจะทำให้กลุ่มมีทุนเพียงพอในการหมุนเวียนเพื่อซื้อวัตถุดิบและอุปกรณ์อื่น ๆ

157

ในทำนองเดียวกันแนวทางแก้ไขปัญหาจากการสนทนากลุ่มมีดังนี้

นางสุวรรค์ อูสารรัมย์ อายุ 51 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรระดมทุนจากสมาชิกทุกเดือนจากค่าธรรมเนียมปีละครั้ง ในการระดมทุนให้เป็นไปตามความสมัครใจที่สมาชิกสามารถร่วมลงทุนได้โดยไม่เดือดร้อน

นางลำชี กุรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มต้องหาแหล่งทุนเพิ่มเติมนอกจากองค์กรปกครองท้องถิ่น เช่น การขอกู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ หรือธนาคารออมสิน เป็นต้น

นางยุพา กิระรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มควรจัดสรรทุนจากผลกำไรเพิ่มเติม โดยจัดสรรจากร้อยละ 5 ของผลกำไร เป็นร้อยละ 10 ของผลกำไร จะทำให้มีทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้น

นางสมพิศ ใจดี อายุ 45 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มควรจัดทำโครงการหรือรวมกลุ่มเพื่อขอกู้ยืมเงินทุนจากสถาบันการเงินอื่น ๆ เพื่อเป็นทุนในการดำเนินงาน

นางปนัดดา กระรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรมีการหาแหล่งทุนเพื่อสนับสนุนทุนการจัดซื้อวัตถุดิบในการผลิตให้เพียงพอ

จากการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านทุน เห็นได้ว่าการเสนอแนวทางในการหาทุนสนับสนุนเพิ่มเติมและให้มีการจัดสรรทุนจากผลกำไรเพิ่มเติมจากร้อยละ 5 ของผลกำไรเพิ่มเป็นร้อยละ 10 ของผลกำไรเพื่อให้มีทุนหมุนเวียนเพิ่มมากขึ้น และให้มีการระดมทุนเพิ่มทุกเดือนให้สมาชิกร่วมหุ้นในแต่ละเดือนตามกำลังความสามารถของสมาชิก และการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำมาเป็นทุนในการจัดซื้อวัตถุดิบ และอุปกรณ์ในการผลิต

2.1.5 ด้านการผลิต

จากการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก มีดังนี้

แนวทางแก้ไขปัญหาด้านการผลิตจากการสังเกตเห็นได้ว่ากลุ่มต้องนำเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมและราคาไม่แพงมาใช้ในขั้นตอนการผลิต เช่น ใช้ที่กระตุกแทนที่กรรมดาเพราะที่กระตุกทำให้ท่อได้เร็วขึ้น และการนำเตาแก๊สมาใช้แทนเตาถ่านเพราะเตาแก๊สสามารถปรับความร้อนให้คงที่ได้ ซึ่งจะทำให้การฟอก ย้อม มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตจากการสัมภาษณ์มีดังนี้

นางสำเร้ง โกดรัมย์ อายุ 48 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรมีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในกระบวนการผลิต เช่น เครื่องกรอไหมที่ใช้มอเตอร์ไฟฟ้าซึ่งจะทำให้ประหยัดเวลาในการผลิต

158

นางวรรณ โกบุรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรให้สมาชิกทุกคนมีการฝึกการผลิตผสมผสานกับการใช้เทคโนโลยีการผลิตใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น

นางทองเมียน เกรรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การผลิตที่มีความซับซ้อนทำให้เกิดความล่าช้า การให้สมาชิกทุกคนมีความชำนาญทุกขั้นตอนในกระบวนการจะเป็นการแก้ไขปัญหาด้านระยะเวลาการผลิตได้

นางเรณู ขะจีฟ้า อายุ 51 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า จัดหาแหล่งทุนเพื่อซื้ออุปกรณ์เพิ่มเติมในบางอุปกรณ์ที่มีไม่เพียงพอ

นางลำดวน รอบแคว้น อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรนำเทคโนโลยีที่สมาชิกสามารถเรียนรู้ได้เร็วมาใช้ในกระบวนการ ขั้นตอนการผลิตจะทำให้แก้ไขปัญหาระยะเวลาการผลิตได้

ในทำนองเดียวกันมีการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหามาจากการสนทนากลุ่มมีดังนี้

นางปนัดดา กะรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรหาแนวทางการลดต้นทุนการผลิตลงเพื่อให้กำหนดราคาต่ำได้ ซึ่งจะทำให้คนทั่วไปมีกำลังซื้อผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

นางสาวบัญญัติ สุทร อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในขั้นตอนการผลิต และควรเป็นเทคโนโลยีที่ราคาไม่แพงเกินความสามารถของกลุ่ม

นางจิตรา โกดรัมย์ อายุ 50 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า เพื่อลดปัญหาความซับซ้อนควรมีเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นหรือมีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในกระบวนการผลิต

นางละเมียด ขะจีฟ้า อายุ 47 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า สมาชิกที่มีความชำนาญควรเป็นหลักในการผลิตในช่วงเวลาสามารถนำกลับไปทำที่บ้านของตนเองได้

นางนวลจันทร์ กุรมรัมย์ อายุ 49 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรส่งเสริมให้สมาชิกผลิตวัตถุดิบให้ได้มากขึ้นเพื่อลดต้นทุนการผลิตที่นำเข้ามาจากข้างนอกซึ่งจะทำให้สามารถจำหน่ายในราคาที่ดีกว่าเดิมได้

กระบวนการขั้นตอนการผลิตผ้าไหม มีอุปกรณ์ วัตถุดิบ จำนวนมาก และมีขั้นตอนที่ซับซ้อนแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกพบว่าได้เสนอให้มีการนำเทคโนโลยีทางการผลิตที่เหมาะสม สมาชิกสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมาใช้ในการกระบวนการผลิต นอกจากนั้นการให้สมาชิกทุกคนต้องเรียนรู้และฝึกทักษะในทุกขั้นตอนการผลิตจะทำให้แก้ปัญหาด้านระยะเวลาของการผลิตได้ นอกจากนี้การหาแนวทางลดต้นทุน

159

การผลิต ส่งเสริมให้สมาชิกผลิตวัตถุดิบให้มากขึ้นเพื่อลดการสั่งซื้อจากภายนอกซึ่งสามารถทำให้ลดต้นทุนการจัดซื้อวัตถุดิบจากภายนอกที่มีราคาสูงได้

2.1.6 ด้านการตลาด

การตลาดมีความสำคัญต่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพ จากการศึกษาถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการตลาด มีผลการศึกษา ดังนี้

จากการสังเกตถึงแนวทางการแก้ไขปัญหากลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกด้านการตลาด เห็นว่ามีแนวทางคือการลดต้นทุนการผลิตโดยการส่งเสริมให้สมาชิกและกลุ่มเพิ่มปริมาณเส้นไหมที่เป็นวัตถุดิบหลักให้มากขึ้น เพื่อที่จะกำหนดราคาขายให้ต่ำลงซึ่งเป็นราคาที่กลุ่มลูกค้าทั่วไปสามารถซื้อได้

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างถึงแนวทางแก้ไขปัญหามีดังนี้

นางวิไล กิรัมย์ อายุ 44 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรมีการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อหาตลาดรองรับสินค้าเพิ่มขึ้น

นางมณีรัตน์ ประจันบาล อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อกลุ่มลูกค้าใหม่ เช่น กลุ่มผู้มีอายุ 30 ปีขึ้นไป ซึ่งจะทำให้สามารถจำหน่ายสินค้าได้เพิ่มขึ้น

นางเจียมจิตต์ การรัมย์ อายุ 44 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรหาวิธีการลดต้นทุนการผลิตลงเพื่อจะได้กำหนดราคาให้ต่ำลงและสามารถที่จะให้บุคคลทั่วไปมีความสนใจ และสามารถหาซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าไหมของกลุ่มได้

นางสำราญ กะรัมย์ อายุ 58 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กรรมการควรเดินทางฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการตลาดและนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มของตนเอง

นางปราณี ขะจีฟ้า อายุ 42 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรหาแนวทางในการลดต้นทุนการผลิตลง ซึ่งจะทำให้กำหนดราคาได้ถูกลง ทำให้คนทั่วไปสามารถซื้อได้

นางเสงี่ยม วงศ์สุวรรณ อายุ 51 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรมีการจัดช่วงเวลาในการลดราคา หรือการแถมสินค้าให้กับกลุ่มลูกค้าซึ่งจะทำให้สินค้าเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปและสามารถที่จะมีลูกค้าเพิ่มขึ้น

ในทำนองเดียวกันจากการสนทนากลุ่มถึงแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการตลาดมีดังนี้

160

นางสุวรรณ อูสารัมย์ อายุ 51 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กรรมการควรมีการเข้ารับการฝึกอบรมในการให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการด้านการตลาด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการด้านการตลาดตามหลักวิชาการสมัยใหม่ผสมผสานกับวิธีการบริหารแบบชาวบ้าน

นางสมพิศ ใจดี อายุ 45 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก ต้องมีการสร้างเครือข่ายกับกลุ่มประเภทเดียวกันในพื้นที่ใกล้เคียงหรือพื้นที่อื่น ๆ เพื่อจะแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการแลกเปลี่ยนวัตถุดิบ การลดการแข่งขันทางการตลาด

นางลำชี กุมรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมด้านการตลาดให้กับสินค้าของกลุ่ม เช่น การลดราคาในบางฤดูกาล การแถมสินค้าอื่น ๆ หลัจากซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าไหม เป็นต้น

นางบัญชา สุทร อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรออกแบบผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าอื่น ๆ ที่มีกำลังซื้อสินค้าไม่มากเพื่อให้กระจายสินค้าได้มาก

จากการศึกษาถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการตลาดพบว่า มีการเสนอแนวทางโดยการส่งเสริมให้สมาชิกและกลุ่มเพิ่มปริมาณการผลิตวัตถุดิบให้มากขึ้นเพื่อลดการสั่งซื้อวัตถุดิบจากภายนอกที่มีราคาแพงซึ่งจะทำให้กำหนดราคาขายได้ถูกลง นอกจากนี้ให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมด้านการตลาด เช่น การลดราคาสินค้าในบางฤดูกาล หรือการแถมสินค้าอื่นหากซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าไหม เป็นต้น นอกจากนี้กรรมการควรมีการเข้ารับการฝึกอบรม ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการจัดการด้านการตลาดเพื่อให้มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการ

2.1.7 ด้านการประชาสัมพันธ์

จากการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก มีดังนี้

จากการสังเกตถึงแนวทางแก้ไขปัญหาของกลุ่มด้านประชาสัมพันธ์ เห็นว่ามีแนวทางโดยการจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์วางไว้ที่ทำการกลุ่มและที่องค์การบริหารส่วนตำบลสวนนอก นอกจากนี้ได้ดำเนินการโดยให้หน่วยงานราชการนำแผ่นพับประชาสัมพันธ์วางตามจุดต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการเพื่อให้ประชาชนที่ไปติดต่อหน่วยงานได้อ่านและทราบถึงลักษณะของผลิตภัณฑ์

ในส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์จากการสัมภาษณ์มีดังนี้
นางสาวเค วงศ์สุวรรณ อายุ 50 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรมีการทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์เพื่อแจกจ่ายประชาสัมพันธ์ อย่างน้อย 3 เดือนต่อหนึ่งครั้งเพื่อให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่จดจำของประชาชนที่ได้พบเห็น

161

นางประมุน โกติรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า คณะกรรมการควรมีการเข้ารับการฝึกอบรมในการดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดการประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่ม

นางพัฒนา กุรัมย์ อายุ 41 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรมีการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์สินค้า รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ทางช่องทางอื่น ๆ เช่น วิทยุชุมชน เป็นต้น

นางละออง ผลาหาญ อายุ 61 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรมีการกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ในแต่ละปี เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติ รวมไปถึงการขอความอนุเคราะห์จากองค์กรของรัฐให้ประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มด้วย

นางวรรณ โกบุรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์สินค้า เช่น การออกร้านตามงานของหน่วยงานราชการจัดงานจังหวัดเคลื่อนที่ งานนิทรรศการอื่น ๆ

ในทำนองเดียวกันแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านประชาสัมพันธ์มีดังนี้
นางสาวยุพา กิษะรัมย์ อายุ 39 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ควรมีการจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์สินค้าไปฝากประชาสัมพันธ์ตามหน่วยงานราชการอย่างน้อย 3 เดือนต่อครั้งซึ่งจะทำให้คนรู้จักผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมากขึ้น

นางลำพอง โกติรัมย์ อายุ 55 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กรรมการควรมีการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และเพิ่มทักษะการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้นเพื่อกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

นางมณฑา โกดิรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรหาวิธีการ
ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การใช้สถานีวิทยุชุมชน หน่วยงานราชการ
ในการช่วยประชาสัมพันธ์สินค้า เป็นต้น

นางยุพิน สุทธิ อายุ 52 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรหาแหล่งทุน
สนับสนุนงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้ต่อเนื่องเพื่อให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่คุ้นเคย
ของตลาดผ้าไหม

แนวทางแก้ไขปัญหาด้านประชาสัมพันธ์ พบว่า ควรมีการกำหนดแนวทาง
ในการประชาสัมพันธ์ในแต่ละปีไว้เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติ รวมทั้งการขอความอนุเคราะห์จาก
หน่วยงานราชการเพื่อให้ประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่ม การออกร้านตามงานที่หน่วยงานราชการ
จัดขึ้น นอกจากนี้การแก้ไขปัญหาด้านทักษะการประชาสัมพันธ์ของกรรมการให้คณะกรรมการ
เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่ม นอกจากนี้ควรหา

162

แหล่งทุนเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้ต่อเนื่องและ การใช้สถานีวิทยุชุมชน
ประชาสัมพันธ์ให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่รู้จักและคุ้นเคยของคนทั่วไป

แนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก พบว่า มีการเสนอ
แนวทางแต่ละด้าน โดยเน้นการฝึกอบรมให้กับกรรมการและสมาชิกเป็นหลักเพื่อเพิ่มทักษะในด้าน
ต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างภาคีเครือข่ายกลุ่มอาชีพเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการ
บริหารจัดการ สมาชิกมีการอบรมการพัฒนาทักษะการผลิต ส่งเสริมให้สมาชิกผลิตวัตถุดิบมากขึ้น
เพื่อลดการสั่งซื้อจากภายนอก เห็นได้ว่าแนวทางที่เสนอจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยภายในของกลุ่มที่
สามารถพัฒนาและสามารถที่จะกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาได้

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมองค์กร (SWOT Analysis) ของกลุ่มทอผ้าไหม

บ้านสนวนนอก

การบริหารจัดการกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก ที่มีการบริหารในรูปแบบ
คณะกรรมการที่ได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกภายในกลุ่ม การบริหารจัดการและการดำเนิน
กิจกรรมของกลุ่มมีทั้งจุดอ่อน จุดแข็งที่เป็นปัจจัยภายใน และอุปสรรค โอกาส ที่เป็นปัจจัยภายนอก
ซึ่งจากการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ของกลุ่ม เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2555
มีดังต่อไปนี้

1. จุดแข็ง จุดแข็งของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก มีดังต่อไปนี้

1.1 มีเส้นทางคมนาคมสะดวก

- 1.2 อยู่ใกล้กับตัวอำเภอหัวราช
- 1.3 มีความสามัคคีและความไว้ใจกัน
- 1.4 มีอาคารสำหรับการผลิตเป็นเอกเทศ
- 1.5 มีที่ตั้งกลุ่ม
- 1.6 ผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมชุมชน (มผช.)
- 1.7 ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะ

2. จุดอ่อน

- 2.1 พื้นที่ปลูกหม่อนสำหรับเลี้ยงไหมมีไม่เพียงพอ
- 2.2 เส้นไหมผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของกลุ่ม
- 2.3 คณะกรรมการขาดความรู้ด้านการตลาด
- 2.4 ขั้นตอนการทอผ้าไหมมีความซับซ้อนใช้เวลานาน

163

- 2.5 ต้นทุนการผลิตสูง
- 2.6 สมาชิกไม่มีทักษะในการผลิต
- 2.7 ลักษณะผลิตภัณฑ์ยังไม่โดดเด่น

3. โอกาส

- 3.1 มีศูนย์ศิลปาชีพอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ อำเภอนาโพธิ์
- 3.2 มีศูนย์วิจัยหม่อนไหมในเขตพื้นที่ใกล้เคียง
- 3.3 ผ้าไหมเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดบุรีรัมย์
- 3.4 มีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ใกล้กับสถานที่ตั้งกลุ่ม

4. อุปสรรค

- 4.1 ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอย่างจริงจัง
- 4.2 นโยบายการส่งเสริมกลุ่มอาชีพของรัฐบาลไม่ต่อเนื่อง
- 4.3 รัฐบาลการสนับสนุนในด้านเงินทุน
- 4.4 ตลาดผ้าไหมมีจำนวนน้อย
- 4.5 การแข่งขันในตลาดผ้าไหมมีสูง

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของกลุ่ม สามารถแยกได้เป็น ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ดังนี้

ปัจจัยภายใน เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของกลุ่ม จุดแข็งได้แก่ มีเส้นทางคมนาคมสะดวก อยู่ใกล้กับตัวอำเภอหัวราช มีความสามัคคีและความไว้ใจกัน มีอาคารสำหรับการผลิตเป็นเอกเทศ มีที่ตั้งกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมชุมชน (มผช.) และ

ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะ กล่าวได้ว่ากลุ่มมีศักยภาพและมีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มได้อย่างสะดวก และผลิตภัณฑ์มีการพัฒนาสู่การเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพได้ในระดับหนึ่งในส่วนจุดอ่อน ได้แก่ พื้นที่ปลูกหม่อนสำหรับเลี้ยงไหมมีไม่เพียงพอ เส้นไหมผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของกลุ่ม คณะกรรมการขาดความรู้ด้านการตลาด ขั้นตอนการทอผ้าไหม มีความซับซ้อนใช้เวลานาน ต้นทุนการผลิตสูง สมาชิกไม่มีทักษะในการผลิต และลักษณะผลิตภัณฑ์ยังไม่โดดเด่น ในส่วนจุดอ่อนที่เป็นปัญหาของกลุ่มเป็นจุดอ่อนด้านวัตถุดิบที่มีไม่เพียงพอ ปัญหาด้านการตลาดที่ไม่สามารถขยายตลาดได้ ปัญหาด้านกระบวนการผลิตที่มีขั้นตอนที่ซับซ้อนและต้องใช้ระยะเวลาในการผลิต รวมไปถึงทักษะด้านการผลิตที่สมาชิกไม่มีทักษะด้านการผลิต

ปัจจัยภายนอก เป็นโอกาสและอุปสรรคในการบริหารจัดการกลุ่มซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ โอกาส ได้แก่ มีศูนย์ศิลปาชีพอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ที่อำเภอนาโพธิ์

164

มีศูนย์วิจัยหม่อนไหมในพื้นที่ใกล้เคียง และมีแหล่งท่องเที่ยวอยู่ใกล้กับสถานที่ตั้งกลุ่ม ในส่วนอุปสรรค ได้แก่ ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐอย่างจริงจัง นโยบายการส่งเสริมกลุ่มอาชีพของรัฐบาลไม่ต่อเนื่อง รัฐบาลการสนับสนุนในด้านเงินทุน ตลาดผ้าไหมมีจำนวนน้อย การแข่งขันในตลาดผ้าไหมมีสูง

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอกสรุปสถานการณ์ดังนี้

1. จุดแข็ง-โอกาส กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอกมีการคมนาคมที่สะดวกในการติดต่อสื่อสารเพื่อรับการสนับสนุนจากศูนย์วิจัยหม่อนไหมในพื้นที่ใกล้เคียงได้ประกอบกับการมีทั้งกลุ่มที่แน่นอนทำให้การประสานงานจากหน่วยงานอื่น ๆ สะดวกมากขึ้น ในส่วนของผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมชุมชน (มพช.) เมื่อวิเคราะห์กับโอกาสที่จะพัฒนาสู่การมีตลาดจำหน่ายได้อย่างต่อเนื่องโดยมีศูนย์ศิลปาชีพในเขตอำเภอนาโพธิ์ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอนาโพธิ์ซึ่งสามารถเดินทางได้โดยสะดวก

2. จุดอ่อน-อุปสรรค กลุ่มทอผ้าไหมมีจุดอ่อนที่ส่งผลต่อการพัฒนา กลุ่ม ได้แก่ มีวัตถุดิบไม่เพียงพอ รวมทั้งไม่มีการสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้องมีการกำหนดแนวทางการพัฒนา กลุ่มโดยเพิ่มปริมาณการผลิตวัตถุดิบให้มากขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่เกิดขึ้น

3. จุดอ่อน-โอกาส ในส่วนจุดอ่อน แม้ว่ากลุ่มทอผ้าไหมจะมีต้นทุนการผลิตสูงและคณะกรรมการยังขาดทักษะทางด้านการตลาดแต่สิ่งที่มีโอกาสในการกำหนดแนวทางในการพัฒนา กลุ่ม ได้แก่ การมีแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ใกล้เคียงที่สามารถนำผลิตภัณฑ์ของกลุ่มไปวาง

จำหน่ายรวมทั้งทักษะการผลิตของกลุ่มที่สมาชิกไม่มีทักษะการผลิตสามารถที่จะนำไปฝึกอบรมที่ศูนย์ศิลปอาชีพที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอนาโพธิ์ได้เช่นเดียวกัน

4. จุดแข็ง-อุปสรรค ในสถานการณ์นี้แม้ว่ากลุ่มไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่องแต่สิ่งที่ทำให้กลุ่มสามารถพัฒนาทางด้านการตลาดและด้านอื่น ๆ ได้ ได้แก่ การมีความสามัคคีภายในกลุ่ม และผลิตภัณฑ์ได้รับการรับรองมาตรฐานอุตสาหกรรมชุมชน ซึ่งทำให้กลุ่มสามารถนำไปจำหน่ายในตลาดอื่น ๆ ได้

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหม

กลุ่มทอผ้าไหมที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐมีเป็นจำนวนมากในแต่ละพื้นที่ เห็นได้อย่างชัดเจนเมื่อมีนโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กลุ่มทอผ้าไหมเป็นกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนมาก เพราะเป็นกลุ่มอาชีพที่มีความผูกพันกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ในขณะเดียวกันทำให้ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมเริ่มมีในตลาดเพิ่มมากขึ้นก่อให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรง

165

กลุ่มทอผ้าไหมแต่ละกลุ่มจึงต้องมีการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารจัดการด้านการตลาดเพื่อให้แข่งขันในตลาดได้

จากการศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสวนนอก ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนากลุ่ม จากการการสังเกต สัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม

การพัฒนาของกลุ่มอาชีพที่มีอยู่ในชุมชนส่วนใหญ่จะมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและเป็นไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างถึงแนวทางการพัฒนากลุ่ม ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาทักษะการผลิต

การพัฒนาทักษะการผลิตเป็นการเตรียมการพัฒนาที่วางไว้ในอนาคตเพื่อให้การดำเนินการของกลุ่มมีความรวดเร็วในการผลิต

จากการสังเกตแนวทางการพัฒนาทักษะการผลิต โดยการจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณการอบรมจากองค์การบริหารส่วนตำบลสวนและการให้คนในชุมชนที่มีทักษะในการผลิตแต่ละด้านมาเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ให้

นอกจากนี้จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างถึงแนวทางการพัฒนาทักษะการผลิตมีดังนี้

นางละออง ผลาหาญ อายุ 61 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มต้องมีการฝึกทักษะการผลิตในขั้นตอนต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกและบุคคลทั่วไปในชุมชน เช่น การมัดหมี่ การฟอก ย้อม เป็นต้น เพื่อจะได้มีแรงงานการผลิตที่มีทักษะเพิ่มขึ้น

นางมณีรัตน์ ประจันบาล อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มต้องจัดกิจกรรมให้สมาชิกเข้ารับการฝึกอบรมโดยให้คณะกรรมการที่มีความชำนาญในการผลิตเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านการผลิตให้ต่อเนื่อง

นางเจียมจิตต์ การรัมย์ อายุ 44 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ตั้งงบประมาณเพื่อนำสมาชิกและกรรมการเดินทางศึกษาดูงานกับกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จทางด้านการผลิตแล้ว

นางสำราญ กระรัมย์ อายุ 58 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มต้องหาแหล่งทุนเพื่อการอบรมการผลิตให้กับสมาชิกที่ยังไม่มีประสบการณ์เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญ

นางปราณี ขะจีฟ้า อายุ 42 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มต้องหาแนวทางการพัฒนาทักษะการผลิตของสมาชิกโดยการให้สมาชิกเข้ามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิตซึ่งการผลิตแต่ละขั้นตอนจะใช้ระยะเวลา หากปฏิบัติจริงจะเกิดความชำนาญอย่างรวดเร็ว

166

นางปนัดดา กระรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การพัฒนากลุ่มควรต้องมีการพัฒนาด้านทักษะการผลิตของสมาชิกเพื่อให้มีแรงงานในการผลิตที่มีความชำนาญเพิ่มขึ้น ทำให้ใช้เวลาในการผลิตน้อยลง

ในทำนองเดียวกันจากการสนทนากลุ่มถึงแนวทางการพัฒนาด้านทักษะการผลิตมีดังนี้

นางมณฑา โกติรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดหาทุนเพื่อให้สมาชิกได้เดินทางอบรม ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการผลิต

นางยุพิน สุทธิ อายุ 52 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้สมาชิกเข้าร่วมในการผลิตอย่างต่อเนื่อง

นางนวลจันทร์ กุรัมย์ อายุ 49 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดหลักสูตรการฝึกอบรมการผลิตให้กับสมาชิกที่ยังขาดทักษะการผลิต

นางละเมียด ขะจีฟ้า อายุ 47 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กลุ่มต้องดำเนินการพัฒนาทักษะการผลิตให้กับสมาชิกที่เป็นคนรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดทักษะในกระบวนการผลิตที่สามารถที่จะสืบทอดการบริหารกลุ่มได้อย่างยั่งยืน

เห็นได้ว่าแนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาทักษะการผลิตมีแนวทางการพัฒนาโดยการให้สมาชิกเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง การจัดหาทุนนำสมาชิกอบรมศึกษาดูงานด้านการผลิต การจัดทำหลักสูตรอบรมให้สมาชิกที่ขาดทักษะได้ฝึกทักษะและเกิดความชำนาญ

นอกจากนี้กลุ่มยังมีแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมการผลิตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกที่ขาดทักษะมีความชำนาญในการผลิตมากขึ้น

1.2 ด้านคณะกรรมการ

จากการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาด้านคณะกรรมการของกลุ่มทอผ้าไหม บ้านสนวนนอก มีผลการศึกษาดังนี้

จากการสังเกตแนวทางการพัฒนาด้านกรรมการเห็นได้ว่าการกำหนดให้ กรรมการเดินทางศึกษาดูงานกับกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จทางด้านการบริหารจัดการกลุ่มในเขตพื้นที่ใกล้เคียงและการอบรมฝึกทักษะทางด้านการบริหารจัดการกลุ่มทุก ๆ ด้าน

ในส่วนแนวทางการพัฒนาด้านคณะกรรมการจากการสัมภาษณ์มีดังนี้
นางวรรณ โกบุรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กรรมการควรเดินทางศึกษาดูงานในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และสร้างประสบการณ์ในการบริหารจัดการกลุ่มตามแนวทางการบริหารจัดการตามหลักวิชาการสมัยใหม่

167

นางสมพาน กองรัมย์ อายุ 52 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ขอรับการสนับสนุนจากองค์กรปกครองท้องถิ่นเพื่อรับสนับสนุนงบประมาณด้านการฝึกอบรมการบริหารจัดการ

นางเรณู ขะจีฟ้า อายุ 51 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กรรมการต้องศึกษาค้นหาความรู้ด้านการตลาด การประชาสัมพันธ์ โดยการเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดการอบรมเพื่อให้เกิดทักษะทางด้านการบริหารจัดการกลุ่ม

นางสมจิตร โกดิรัมย์ อายุ 45 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ต้องหาแหล่งทุนสนับสนุนการฝึกอบรมคณะกรรมการในการบริหารจัดการกลุ่มให้มีทักษะมากยิ่งขึ้น

นางพงษ์ศรี แก้วพรม อายุ 50 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นแนวทางในการพัฒนาที่ต้องมีการจัดขึ้นสำหรับกรรมการเพื่อให้เกิดทักษะ ประสบการณ์การบริหารจัดการกลุ่มอาชีพในชุมชน

ในทำนองเดียวกันจากการสนทนากลุ่มถึงแนวทางการพัฒนาด้านคณะกรรมการมีดังนี้

นางลำพอง โกดิรัมย์ อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดหาทุนเพื่อฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารงานกลุ่มแล้วนำมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน

นางลำชี กุมรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า สร้างเครือข่ายกับกลุ่มอาชีพอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการกลุ่มซึ่งจะทำให้กรรมการมีประสบการณ์และมีทักษะการบริหารจัดการเพิ่มขึ้น

นางยุพา กิษะรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า เข้ารับการฝึกอบรมในการบริหารจัดการกลุ่มเพื่อให้มีความรู้และนำมาประยุกต์ใช้กับกลุ่มของตนเอง

นางสมพิศ ใจดี อายุ 45 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดอบรมคณะกรรมการด้านการบริหารจัดการ โดยการเชิญผู้มีความรู้ด้านการบริหารองค์กรมาเป็นผู้ให้ความรู้

นางปนัดดา กระรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ขอรับการสนับสนุนทุนการอบรม การศึกษาดูงาน อบรมและการเดินทางศึกษาดูงานเพื่อให้เกิดความรู้และทักษะการบริหาร

แนวทางพัฒนากลุ่มด้านคณะกรรมการมีแนวทางมุ่งเน้นการฝึกอบรมเพิ่มความรู้ให้กับคณะกรรมการทางด้านการบริหารจัดการ การศึกษาดูงานกลุ่มที่ประสบผลสำเร็จซึ่งจะเป็นแรงจูงใจและประสบการณ์ ความรู้ในการบริหารจัดการกลุ่ม มีการเสนอให้มีการขอรับการสนับสนุนงบประมาณและหาแหล่งทุนสนับสนุนเพื่อการฝึกอบรมให้คณะกรรมการมีทักษะ

168

ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มตามหลักวิชาการใหม่ ซึ่งจะส่งผลให้กลุ่มเกิดการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านสมาชิก

จากการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาด้านสมาชิกของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกมีผลการศึกษา ดังนี้

จากการสังเกตพบว่าการพัฒนาด้านสมาชิกกลุ่มมีการจัดกิจกรรมให้สมาชิกได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกอย่างเป็นระบบ และมีการจัดเวทีเพื่อผลัดเปลี่ยนกันระหว่างสมาชิกเพื่อมาดูแลแปลงหม่อนและการเลี้ยงไหมในช่วงฤดูกาลทำนา

จากการสัมภาษณ์ถึงแนวทางการพัฒนาด้านสมาชิก มีดังนี้

นางอุไรวรรณ ไชยสุวรรณ อายุ 52 ปี (2554 : สัมภาษณ์) ต้องจัดกิจกรรมของกลุ่มอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกและให้สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทุกครั้ง

นางมณี กระรัมย์ อายุ 47 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมกลุ่มเป็นแนวทางประการหนึ่งที่จะทำให้สมาชิกเกิดทักษะและความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของกลุ่ม

นางบุญซ้อย เกรรัมย์ อายุ 60 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กลุ่มควรมีการวางแผนนำพาสมาชิกเดินทางศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มทักษะความรู้ในการผลิต

นางชนิดย์ เพชรเลิศ อายุ 39 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า จัดกิจกรรมการเพิ่มทักษะให้กับสมาชิกที่เป็นคนรุ่นใหม่และเยาวชนในชุมชนเพื่อเตรียมการสานต่องานกลุ่มในอนาคต

นางวรรณุช นาสินชาติ อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า จัดกลุ่มสมาชิกที่มีความชำนาญในการผลิตเป็นแกนหลักในการถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกคนอื่น ๆ เป็นประจำ

แนวทางการพัฒนาด้านสมาชิกจากการสนทนากลุ่มมีดังนี้

นางละเมียด ขะจีฟ้า อายุ 47 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดอบรมทักษะการผลิตให้กับสมาชิกเพื่อเพิ่มทักษะความรู้และให้เกิดความชำนาญ

นางนวลจันทร์ กุรมรัมย์ อายุ 49 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดทำทะเบียนสมาชิกอย่างชัดเจน มีการเปิดรับสมาชิกใหม่ตลอดเวลา

นางมณฑา โกดิรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับสมาชิกและให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่ม

นางลำพอง โกดิรัมย์ อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดกิจกรรมทุก 3 เดือนและให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกลุ่ม

169

นางบัญชา สุทร อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ส่งเสริมให้สมาชิกที่ยังไม่มีความชำนาญทางด้านการผลิตได้รับการถ่ายทอดความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่องซึ่งจะทำให้เกิดทักษะการผลิตได้

เห็นได้ว่าแนวทางการพัฒนาด้านสมาชิกเป็นการฝึกอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตเพื่อเพิ่มทักษะประสบการณ์ นอกจากนี้ยังมีแนวทางการฝึกฝนเยาวชนในชุมชนเพื่อเตรียมบุคลากรสานต่อการบริหารจัดการกลุ่ม และมีแนวทางโดยให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มทุกขั้นตอน มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกอย่างชัดเจน เปิดรับสมัครสมาชิกตลอดทั้งปี รวมทั้งการจัดหาทุนเพื่ออบรมสมาชิกด้านทักษะการผลิต

1.4 ด้ำนทุน

จากการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาด้ำนทุนของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอกมีดังนี้

จากการสังเกต กลุ่มมีแนวทางในการระดมทุนจากสมาชิกเพิ่มขึ้นเพื่อให้มีทุนหมุนเวียนภายในกลุ่ม และเปิดรับสมาชิกใหม่เพื่อระดมทุนจากสมาชิกใหม่ด้วย

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างมีผลการศึกษา ดังนี้

นางทองเมี้ยน เกร็มย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การวางแผนการระดมทุนจากชาวบ้านที่สมัครใจและสนใจในกิจกรรมของกลุ่มทุก ๆ เดือนเพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนมากขึ้น

นางสาวสุภา โกติรัมย์ อายุ 41 ปี (2554 : สัมภาษณ์) ส่งกรรมการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบทางการเงินและบัญชีเข้ารับการอบรมเพื่อจัดทำบัญชีให้เป็นที่เข้าใจและมีระบบมากขึ้น

นางละออง ผลาหาญ อายุ 61 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ต้องกำหนดแนวทางการบริหารจัดการทุนอย่างน้อย 1 ปี เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการบริหารจัดการทุน

นางมณี กระรัมย์ อายุ 47 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า จัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนทุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อให้มีทุนหมุนเวียนในการจัดซื้อวัตถุดิบมากขึ้น

นางประมุน โกติรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กำหนดแนวทางการลดการซื้อวัตถุดิบจากภายนอกโดยการส่งเสริมให้สมาชิกผลิตวัตถุดิบใช้เองในกลุ่มให้เพียงพอ

170

จากการสนทนากลุ่มถึงแนวทางการพัฒนาด้านทุน มีดังนี้

นางสุวรรณค์ อูสารรัมย์ อายุ 51 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า วางแนวทางการระดมทุนจากสมาชิกสมาชิกทุกเดือนและให้สมาชิกร่วมลงทุนตามกำลังความสามารถในการร่วมทุน

นางลำชี กุรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดหาแหล่งทุนเพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นทุนในการจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบ อุปกรณ์ และการบริหารจัดการกลุ่ม

นางยุพา กิษรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กำหนดแนวทางการจัดสรรทุนใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ

นางสมพิศ ใจดี อายุ 45 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดทำโครงการหรือเพื่อขอกู้ยืมเงินทุนจากสถาบันการเงินอื่น ๆ สำหรับเป็นทุนในการดำเนินงาน

นางปนัดดา กระรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า หาแหล่งทุนเพื่อสนับสนุนทุนการจัดซื้อวัตถุดิบในการผลิตให้เพียงพอ

นางจิตรา โกติรัมย์ อายุ 50 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การพัฒนากลุ่มควรมีการระดมทุนจากสมาชิกเพิ่มขึ้น รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนด้านทุนและการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาด้านทุน มีแนวทางในการหาทุนสนับสนุนเพิ่มเติมและให้มีการจัดสรรทุนจากผลกำไรเพิ่มเติม การขอกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินเพื่อนำมาเป็นทุนดำเนินการ เพิ่มการระดมทุนจากชาวบ้านที่มีอยู่ในชุมชน โดยการระดมทุนต้องได้จากคนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่ม นอกจากนั้นยังต้องมีการจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการลดต้นทุนการผลิตด้วยการส่งเสริมให้สมาชิกผลิตวัตถุดิบให้เพียงพอสำหรับการผลิตของกลุ่มเพื่อลดการสั่งซื้อวัตถุดิบจากภายนอกที่มีราคาแพง

1.5 ด้านการผลิต

จากการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาการผลิตของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก มีดังนี้

จากการสังเกตกลุ่มทอผ้าไหมมีแนวทางการพัฒนาการผลิตโดยวางแนวทางการนำเทคโนโลยีการผลิตเข้าสู่กระบวนการผลิต เช่น ก็กระตุกซึ่งจะทำให้การทอมีความรวดเร็วขึ้น

171

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มีผลการศึกษา ดังนี้

นางสำเร้ง โกติรัมย์ อายุ 48 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การสร้างเครือข่ายเป็นแนวทางในการลดต้นทุนการผลิตได้เนื่องจากจะมีการและเปลี่ยนวัตถุดิบระหว่างเครือข่ายด้วยกัน

นางพัฒนา กุมรัมย์ อายุ 41 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การจัดหาเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตเป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิตให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

นางวรรณ โกบุรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การผลิตที่ซับซ้อนต้องวางแนวทางการพัฒนาโดยใช้เทคโนโลยีเข้าสู่กระบวนการผลิต แต่ต้องเป็นเทคโนโลยีที่เหมาะสม มีในท้องถิ่นและมีราคาไม่แพงเกินความสามารถของกลุ่มที่จะจัดหา

นางวรรณ นาสินชาติ อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า กำหนดการฝึกอบรมให้กับสมาชิกในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตในขั้นตอนต่าง ๆ ทุกปี

นางลำไผ่ เบาระคน อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า การพัฒนา
ด้านอุปกรณ์การผลิตเพื่อให้การผลิตในแต่ละขั้นตอนใช้เวลาน้อยลง
จากการสนทนากลุ่มถึงแนวทางการพัฒนาการผลิตมีดังนี้
นางปนัดดา กระรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า กำหนดแนวทาง
การลดต้นทุนการผลิต
นางสาวบัญชา สุทร อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดหาเทคโนโลยี
มาใช้ในขั้นตอนการผลิต
นางจิตรา โกติรัมย์ อายุ 50 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า นำเทคโนโลยี
สมัยใหม่ที่เหมาะสมกับท้องถิ่นหรือมีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในกระบวนการผลิต
นางละเมียด ขะจีฟ้า อายุ 47 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดแบ่งงาน
ให้กับสมาชิกมีความชำนาญกลับไปทำที่บ้านของตนเอง
นางนวลจันทร์ กุรัมย์ อายุ 49 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ส่งเสริมให้
สมาชิกผลิตวัตถุดิบให้ได้มากขึ้น
นางลำชี กุรัมย์ อายุ 40 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ต้องพัฒนาลวดลาย
และรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่สนใจของลูกค้าจะทำให้สินค้ามีความแปลกใหม่สามารถที่จะ
แข่งขันในตลาดได้

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาด้านวัตถุดิบ มีแนวทางพัฒนา กล่าวคือ
การกำหนดการลดต้นทุนการผลิตโดยการส่งเสริมให้สมาชิกผลิตวัตถุดิบในการผลิตให้มากขึ้น

172

นำเทคโนโลยีเข้าสู่กระบวนการผลิต เช่น การนำที่กระตุกมาใช้ในการทอ ซึ่งจะทำการทอ
มีความรวดเร็วขึ้น และจัดแบ่งงานให้กับสมาชิกที่มีความชำนาญกลับไปทำที่บ้าน

1.6 ด้านการตลาด

จากผลการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาด้านการตลาดของกลุ่มทอผ้าไหม
บ้านสนวนนอก มีผลการศึกษา ดังนี้

จากการสังเกตแนวทางการพัฒนาด้านการตลาด กลุ่มได้วางแนวทางการตลาด
โดยการจัดกิจกรรมลดราคาในแต่ละรอบปีเพื่อให้มียอดขายเพิ่มขึ้น

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

นางวิไล กิรัมย์ อายุ 44 ปี (2554 ; สัมภาษณ์) การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริม
การตลาดอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

นางมณีรัตน์ ประจันบาล อายุ 38 ปี (2554 : สัมภาษณ์) ขอความร่วมมือจาก
หน่วยงานภาครัฐเพื่อจัดกิจกรรมการส่งเสริมด้านการตลาด

นางเจียมจิตต์ การรัมย์ อายุ 44 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กำหนดให้กรรมการ
เข้ารับการฝึกอบรมด้านการตลาดอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

นางสำราญ กะรัมย์ อายุ 58 ปี (2554 : สัมภาษณ์) สร้างเครือข่ายหรือเข้าร่วม
กับเครือข่ายกลุ่มอาชีพประเภทเดียวกันเพื่อให้ทราบถึงช่องทางการจำหน่ายสินค้ามากขึ้น

นางปราณี ขะจีฟ้า อายุ 42 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า สร้างองค์กรเครือข่าย
ให้มีการประสานสัมพันธ์เกี่ยวกับการตลาดมากขึ้น

ในทำนองเดียวกันจากการสนทนากลุ่มถึงแนวทางการพัฒนาด้านการตลาด
มีดังนี้

นางสาวยุพา กิษรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การพัฒนา
กลุ่มควรมุ่งเน้นด้านวัตถุดิบเป็นอันดับแรกเพราะจะทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง ซึ่งจะทำให้สามารถ
กำหนดราคาผลิตภัณฑ์ได้ง่ายขึ้นสามารถที่จะแข่งขันในตลาดได้

นางยุพิน สุทธิ อายุ 52 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การพัฒนา
กลุ่มต้องคำนึงถึงหลายด้าน โดยเฉพาะการตลาดที่ต้องมีตลาดรองรับสินค้าให้มากขึ้น ดังนั้นการขยายตลาด
โดยการหาตัวแทนจำหน่ายเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้มีช่องทางมากขึ้น

นางสุวรรค์ อูสารรัมย์ อายุ 51 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า การพัฒนา
กลุ่มต้องขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเพื่อทำการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และจัดกิจกรรม
การเพื่อส่งเสริมด้านการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ผ้าไหม

173

นางมณฑา โกติรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า ควรพัฒนา
ด้านการตลาดโดยการหาช่องทางการจำหน่ายเพื่อขยายตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้มากขึ้น

นางนวลจันทร์ กุรัมย์ อายุ 49 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่าควรมีการ
สร้างเครือข่ายของกลุ่มทอผ้าไหมในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ
และลดการแข่งขันทางด้านการตลาด โดยการสร้างรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ไม่ให้ซ้ำกับกลุ่มเครือข่าย
ที่มีอยู่

จากการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาด้านการตลาดพบว่า มีการเสนอแนวทาง
โดยการมุ่งเน้นการผลิตวัตถุดิบเพื่อให้ต้นทุนการผลิตลดลง สามารถกำหนดราคาเพื่อแข่งขัน
ในตลาดได้ นอกจากนี้การขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเพื่อจัดกิจกรรมการส่งเสริม
การตลาด จะทำให้คนทั่วไปรู้จักผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมากขึ้น สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพเพื่อให้เกิด
การเรียนรู้และมีช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์มากขึ้น นอกจากนี้มีการกำหนดการให้กรรมการ

ต้องเข้ารับการฝึกอบรมด้านการตลาดอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อพัฒนาทักษะการบริหารจัดการ
ของกรรมการ

1.7 ด้านการประชาสัมพันธ์

จากผลการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์ของ
กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสนวนนอก มีดังนี้

จากการสังเกตกลุ่มมีแนวทางการประชาสัมพันธ์โดยการจัดทำแผ่นพับ
ประชาสัมพันธ์เพิ่มให้มีจำนวนมากขึ้นและนำไปขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานราชการหรือ
องค์กรอื่น ๆ เพื่อวางสำหรับการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาด้านประชาสัมพันธ์จากการสัมภาษณ์ มีดังนี้
นางสาวเค วงศ์สุวรรณ อายุ 50 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า วางแนวทาง
การประชาสัมพันธ์โดยใช้วิทยุชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม
นางประมุข โกติรัมย์ อายุ 53 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า จัดหาแหล่งทุน
เพื่อการประชาสัมพันธ์ตามหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและการจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ให้ต่อเนื่อง
นางพัฒนา กุรมรัมย์ อายุ 41 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า ดำเนินการจัดทำ
แผ่นพับประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์และแจกจ่ายในหน่วยงานภาครัฐ

นางละออง ผลาหาญ อายุ 61 ปี (2554 : สัมภาษณ์) กล่าวว่า จัดกำหนด
การฝึกอบรมกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อเพิ่มทักษะทางการประชาสัมพันธ์

นางวรรณ โกบุรัมย์ อายุ 34 ปี (2554 : สัมภาษณ์) จัดทำโครงการเพื่อหา
แหล่งทุนสนับสนุนในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์กลุ่ม

174

ในการทำงานเดียวกัน จากการสนทนากลุ่มถึงแนวทางการพัฒนาการ
ประชาสัมพันธ์ของกลุ่มมีดังนี้

นางสาวบัญชา สุทร อายุ 58 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่าควรมีการพัฒนา
ด้านการประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่ม โดยการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการและ
สถานีวิทยุในชุมชนต่าง ๆ ที่มีอยู่ให้ประชาสัมพันธ์ถึงผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอย่างต่อเนื่องซึ่งจะทำให้
ประชาชนได้รู้จักผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

นางลำพวง โกติรัมย์ อายุ 55 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่าควรมีการสำรวจ
ความต้องการของลูกค้าเพื่อที่จะสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า

นางสมพิศ ใจดี อายุ 45 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่าควรให้คณะกรรมการ
เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะด้านการตลาด การประชาสัมพันธ์สินค้า เพื่อนำความรู้มากำหนด
กลยุทธ์การตลาดของกลุ่ม

นางมณฑา โกติรัมย์ อายุ 38 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า วางแนวทางวิธีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การใช้สถานีวิทยุชุมชน หน่วยงานราชการ ในการช่วยประชาสัมพันธ์สินค้า เป็นต้น

นางยุพิน สุทธิ อายุ 52 ปี (2554 : สนทนากลุ่ม) กล่าวว่า จัดหาแหล่งทุนสนับสนุนงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ให้ต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า มีแนวทางในการประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุชุมชน หน่วยงานราชการและการกำหนดกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและให้มี การจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ในปริมาณที่มากขึ้น การประชาสัมพันธ์โดยใช้สถานีวิทยุชุมชน การประชาสัมพันธ์ทางหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและการพัฒนาทักษะการประชาสัมพันธ์ของกรรมการผู้รับผิดชอบด้านการประชาสัมพันธ์

จากการศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาพบว่ามีสารสนเทศรูปแบบการพัฒนากลุ่มในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาดที่ควรมีการหาช่องทางจำหน่าย การพัฒนาทักษะทางการตลาดของคณะกรรมการกลุ่มเพื่อนำความรู้มากำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด นอกจากนี้การพัฒนาทางด้านการประชาสัมพันธ์ที่ต้องอาศัยหน่วยงานราชการ หรือสถานีวิทยุชุมชนเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าของกลุ่มให้เป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป ในส่วนการพัฒนาทักษะการผลิตเป็นการให้คณะกรรมการฝึกทักษะการผลิตให้กับสมาชิกเพื่อจะได้สืบทอดกระบวนการผลิตให้เกิดความชำนาญและคณะกรรมการควรมีการสร้างสรรค์ลวดลายหรือรูปแบบของผลิตภัณฑ์ใหม่ขึ้นเพื่อให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า การสร้างเครือข่ายเป็นแนวทางที่จะสามารถทำให้เกิดการเชื่อมโยงเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิต สรุปได้ว่าแนวทางการพัฒนากลุ่มมีแนวทาง

175

ในการพัฒนาด้านการตลาด ทักษะการผลิต รูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์ การหาช่องทางจำหน่าย และการสร้างเครือข่ายกลุ่มทอผ้าไหมในเขตพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง

จากการศึกษาถึงปัญหา แนวทางแก้ไขและแนวทางการพัฒนา สรุปได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 สรุปปัญหา แนวทางแก้ไขและแนวทางการพัฒนากลุ่มทอผ้าไหม

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการพัฒนา
ด้านคณะกรรมการ -ขาดทักษะการบริหารจัดการ	-จัดฝึกอบรมคณะกรรมการด้านการบริหารจัดการ	-ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อฝึกอบรม
ด้านสมาชิก		

-สมาชิกขาดทักษะการผลิต -ไม่มีเวลาทำกิจกรรมกลุ่ม ในช่วงฤดูการทำนา	-จัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการผลิต -จัดเวรเพื่อผลัดเปลี่ยนมาทำกิจกรรมกับทางกลุ่ม	-ขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่ออบรมฝึกทักษะการผลิตโดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์
ด้านการพัฒนาทักษะการผลิต -ขาดทักษะการในการทอผ้า	-จัดฝึกอบรมสมาชิกด้านการผลิต	-ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อฝึกอบรม-เชิญผู้มีความเชี่ยวชาญในชุมชนมาถ่ายทอดประสบการณ์การผลิต
ด้านทุน -ขาดแหล่งทุนสนับสนุน	-ระดมทุนเพิ่มจากสมาชิกทุกเดือนตามความสามารถ	-รับสมาชิกใหม่เพิ่มและระดมทุน -หาแหล่งทุนสนับสนุนเพิ่ม
-ขาดเงินทุนหมุนเวียน	-ระดมทุนเพื่อเพิ่มเงินทุนหมุนเวียน	-จัดสรรจากผลกำไรเพื่อเป็นทุนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 10

176

ตาราง 2 (ต่อ)

ปัญหา	แนวทางการแก้ไข	แนวทางการพัฒนา
ด้านการผลิต -ขาดทักษะการผลิต	-ฝึกอบรมสมาชิกเพื่อฝึกทักษะ	-ขอรับการสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการฝึกอบรมทักษะการผลิต
-ขั้นตอนมีความซับซ้อน	-นำเทคโนโลยีการผลิตมาใช้ในกระบวนการผลิต	-จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อเทคโนโลยีการผลิต เช่นที่ กระตุก
ด้านการตลาด -ผู้ผลิตผ้าไหมมีจำนวนมาก	-ลดราคาการจำหน่าย	-จัดกิจกรรมลดราคาส่งเสริมการตลาด
-ขาดทักษะเกี่ยวกับการตลาด	-กรรมการศึกษาดูงานเพื่อเพิ่ม	-ขอรับการสนับสนุน

<p>ด้านการประชาสัมพันธ์</p> <p>-ขาดทักษะการประชาสัมพันธ์</p> <p>-การประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่อง</p>	<p>ทักษะการตลาด</p> <p>-จัดฝึกอบรมคณะกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์</p> <p>-ขอความอนุเคราะห์หน่วยงานของรัฐเพื่อประชาสัมพันธ์</p>	<p>งบประมาณเพื่อศึกษาดูงาน</p> <p>-ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อฝึกอบรม</p> <p>-จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ในปริมาณมากขึ้น</p> <p>-ประชาสัมพันธ์โดยทางวิทยุชุมชน</p>
--	---	---